

באוֹת הַתְּהִלָּה

גלוּן

גלוּן תְּמִימֵז

פרשת כי תצא - תשפ"ה לפ"ק

הילוּן כשבוע ותנורב על די
הר"ח ר' יעקב יוסף כהנא שליטא

משב"ק אנטילק מון או"ר שליטא
על"נ אביו הר"ח ר' ניסו משה בון ר' שלום ע"ה - יארציט בעי' ט"ז אלול - נ' תבואה בעל"ט
בזכות זה יתרבור הנרבן החשוב בכלי סילוי דסיבע, רומלא הקב"ה כל שאלות לבו לטרבה אבן פלה

המודר הזה נתרבר ע"ז מה"ז צבי מרדכי אגונע ז"ז (ומסב"ג)
ולדיל' שמחות נישואי ברו למלול טוב
ומסתות הרטמו הרשי תשירפה להרבעת מחת מלכיה לאחד ימים ושלש טבבים אמר

(ע"ו פטג"ק נה)

באוּנוּ.

כאשר האדם עוסקת בעניינים

גשמיים, איןנו נמשך לכזין

בhem להנאת גוףינו אם לקיים

מצותה ה', ועל ידי עבודת זה, זוכה

האדם להתעלות ולבוא לידי קדושה גודלה.

(ע"ו פטג"ק שמוטה)

לזהור בקדושת היסוד

אשר קרד.

פרש"י אשר קרה, לשון קרי וטומאה שהיה מתמן במשכב וכו', וכן על זיוג בך דרכו חז"ל ומובה ברש"י מכת זגב חותך מילות וזרק כלפי מעלה.

על כן אחד מיעיקרי היסודות, אשר מוטל על האדם ללחום בזה מלחמות עמלך שבכל דור ודור, הוא בענין קדושת היסוד, ובפרט בדור זה שמתגבר מאד כח קליפה זו, כי כמו שקליפת מצרים הייתה בפגם הברית, כמו שנקראות בתורה עורות הארץ, כמו כן בגנותזה מוגברת קליפה זו ומואה, כי הגלותזה שהייתה גלות הריבית גלות אדום, כוללת כל הארבע גלותCIDOU, בני יששכר כסלו מאמר ב' אות כ"ה) על כן נכללת בה גם גלות מצרים ערות הארץ, וכן מوطל חוב גדול על כל אדם לשמרו נפשו ונפש בניו לנטוע בהם יראת שמו יתרבור בקדושה וטהרה.

(ע"ו דב"ק כי תצא)

הדורש לרבים צריך להזכיר על דברי הצדיקים

דרש ידרשו ה' אלקוּן מעמֶך.

פירשו צדיקים בזה, 'דרש' אם באת לדירוש לפני הצבוי, 'ידרשו ה' אלקוּן מעמֶך' ידרוש ה' אלקוּן ויתבע ממך את הדברים אשר אתה דורש לפני הצבוי, כי הקב"ה מעין במעשים של הדורש, אם הוא מקיים בעצמו את אשר הוא דורש לפני אחרים.

משא"כ אם חוויר ומשנן את דברי הצדיקים ה'ק', אינו שיך עניין זה, שהראי אינו דורש מעצמו דבר, ואינו אלא מסייע את בני ישראל, להתעורר מדברי קודש שכבר נאמרו מפי הצדיקים ה'ק', וזה דרכנו תמייה, להזכיר את דברי קודש של הצדיקים, ולהתחזק בהם, ולא להחדש פירושים

באור פזיז מלך

פנוי עבדה עבדה על פרשת השבוע

גם בדברים גשמיים צרכין

לכזין לעבודת השדי"ת

כיא את הבכור וגוי יכיר לו לחתת לו פי שניים.
במדרש פרשת בא (שמ"ר ט"ז כ"ז) ד"א למזה נקרא ישראל בני בכורי, לפי שכתוב בתורה כי את הבכור בן השנואה יכיר לתת לו פי שניים, כך יישראל יורשים שני עולמות הארץ והעולם הבא.

הכוונה בזה שיורשים שני עולמות, כתבו בספרים ה'ק' כי מה שהאדם עוסקת בעניינים רוחניים בתורה ותפללה, זה חלק עולם הבא שלו, ומה שעוסק בעניינים גשמיים, זה חלק עולם הזה שלו, ובני ישראל פה כחם בזה, שגמ' כאשר עוסקים בעניינים גשמיים באכילה ושתיה' וכדומה, מכונים לעבודת הבורא, וזה הכוונה שהם יורשים שני עולמות, היינו שהם עובדים את ה' בשני חלקי העולם, ועל שם זה נקראו בשם בני בכורי, מפני שעובדים את ה' בכפליים. והוא עיקר חשיבות העבודה לפני הקב"ה, שאף

**רשבתי בבית ה', איך זאל קענען זיין אין ביham'ד, לאורך
ימים, פאר לאנג. איך זאל קענען לערנען לאנג, אונ
דאועגען לאנג.**

(שפתק בעקבתי - א')

๙๙

המודר הזה נתרבר בע"ד ד"ר יהיאל מיכל קלין שלט"א (קרית יואל)
לרגל שמורת נישואין בנו החתן יעקב מודכי ני"ז למול טוב
ובכח האכיפה השירה ששרה להזדהוב הענגת גתת מל'יצ'ה לאורך ימם ונסים ולבם אמן

מעורר רחמים זיין וויל מיט די כוח פון א
קומה שלימה וועלן זיין מנצה זיין במלחמה
אויף די אלע וואס שטייען אויף קען זיין.

אבל איז פרשת בהעלותך שטייט
כיז "תבעאו" מלחמה "בארצכם" על הצר
הצורך "אתכם", אלעס בלשון רבים, דארטן
רעדט מען אויף א אופן וואס אידישע
קיינדרער זענען נפרד איינער פונגעם צויעיטן,
און מען קומט אין מלחמה און קיין איחדות
הלב, דעמאטס וועלן זיין דארפן מעורר
רחמים זיין צו קענען מנצה זיין במלחמה.

און לוייט דעם קען מען זאגן, איז דאס
אייז די כוונה פונגעם ספרי, "אם עשית כל
האמור בעניין סוף שה' אלקיך נתנו ביזד",
און דאס וואס שטייט אינעם עניין "תצא"
למלחמה על "איביך" א לשון יחיד, איז זיין
וועלן ארויסגין אין מלחמה כאיש אחד
בלב אחד, וואס דאס איז א מורה'דייגע זאק
וואס שטייט דא אינעם עניין, וויל כדי דאס
צו משיג זיין צו זיין באיחדות, דארף מען
ארבעטן און עבודה קשה, און מען מען וועט
זוכה זיין צו דעם, איז דער פסוק מבטיח,
וננתנו ה' אלקיך ביזד, וויל וויבאלד זיין
צענען אין קומה שלימה, איז זיינער כה
זיינער גראיס, צו קענען מנצה זיין אלע
זעיר שענאים.

(עבו"ע פטג'ק)

וואס זיין וועלן דארפן
מעורר רחמים זיין אויף
דעם, דארף מען פארשטיין
וואס איז די חילוק פון די צוועי' פרשיות.

זענען די ספרים הלא' מבאה, לוייט ווי
עס איז ידוע, איז אידישע קינדרער מצד
נשומותיהם, זענען אין קומה שלימה פון
רמ"ח אברם ושות'ה גדים, און נאר מצד
זעיר גוף זענען זיין צוטיילט, און אויב
אידישע קינדרער פירן זיך באיחדות, און
זענען מקשור צוזאמען איזוי ווי זיין זענען
מצד נשומותיהם, האבן זיין א מורה'דייגע כה
צו מכנייע זיין אלע זעיר שענאים, און קיין
שות אומה ולשון קען נישט שלומת זיין אין
זיין, וויל זיין זענען אין קומה שלימה, אבל
אויב פירן זיין זיך מיט א פירוד לבבות, איזוי
ווי זיין הצד זיינער גוף, דעמאטס איז
זיינער כה זיינער שוואך, און דארפן צוקומען
צו מעורר רחמים זיין כדי צו קענען מנצה
זיין א מלחמה.

און דאס זאגט די פסוק און די פרשה,
כיז "תצא" למלחמה על "איביך" איז לא לשון
יחיד, דאס מיינט איז מען וועט ארויסגין
אין מלחמה כאיש אחד בלב אחד, מיט
און מנצה זיין און די מלחמה, מושא"כ דא
שטייט סתם כי תצא למלחמה על איביך
און גליק ונתנו ה' אלקיך ביזד, און דעם

דער הייליגער רבינו זאגט

ליקוט אמרים מכ"ר רביה"ק ז"ע מלקט מספר דבר - אידיש

דורך די כה פון איחדות קען מען מנצה זיין אלע שענאים

כי תצא למלחמה על איביך ונתנו ה'
אלקיך ביזד, וווערט גבעבענט איז ספרי
אויף דעם פסוק, כי תצא למלחמה, אם
עשית כל האמור בעניין סוף שה' אלקיך
נותנו ביזד, וואנדען זיך די מפרשימים,
וואס איז פשט אם עשית כל האמור בעניין,
עם שטייט דאך גארנישט וואס מען דארף
טונ, עם שטייט נאר כי תצא למלחמה על
איביך, און מיט דעם אלין, ונתנו ה' אלקיך
ביזד, און אויב איז די כוונה אויף דאס וואס
שטייט אין די כוונה אויב דאס וואס
יפת תואר, דאס קען מען דאך מקיים זיין
נאך דעם וואס ונתנו ה' אלקיך ביזד.
אויך זענען די מפרשימים מדייק, און איז
פרשת בהעלותך שטייט, וכי תבאו מלחמה
בארצכם על הצר הצור ארכטם, והרעותם
בחוץירות ונצלהם לפני ה' אלקיכם
ונושעתם מאובייכם, איז משמע פון דעם
או זיין וועלן דארפן מעורר רחמים זיין כדי
צו מנצה זיין און די מלחמה, מושא"כ דא
שטייט סתם כי תצא למלחמה על איביך
און גליק ונתנו ה' אלקיך ביזד, און דעם

אֵז אָרֶת צָוּם שְׁבַת טִישׁ

געכְּלִיבְּעָנָעַ תְּזִוְּת אָן מְעָשָׂה נְאַצְּחָאָן כִּים שְׁבַת טִישׁ

๖๖

המודוד הוה נטנבר עי' מורה שלמה גוטמאן ח"ז (מאנס)
ולגיל שמחה תגלחת כת למלול צוב
ומכתה הא ברכיה השירית שכבה להו רבי הענג וחתת מלך ריבליה לאחד מיט וצחים טבבים אונן

געשטאנען דער גביר ואס האט אויך געוואלאט הען
די קשייא.

האט דער גאנן געפרענט דעם רב, אפשר
קען איך וויסן דעם טעם פארוואס די תורה זאגט
"לא תחרוש בשור וחוור יהדיין?" האט דער רב
געענטפערט איז "סאיין א נוירת הכתבוב, אונן נישט
יעדע מצוח האט אמעס".

האט אבער דער גאנן געיאנט איז האט אייא
אמעס דערויף, "וילער דער מעב פונעם אקס אייא או
ער אייז מעלה גרה, אונן או מען וועט אקערן צויאמען
מייט איז איזיל ואס איז טבע אייז נישט מעלה גרה צו
זיין, וועט דאס איזיל ואס האט שווין לאנג גענדיגט
עסן, אן גאנצע צייט זעהן ווי דער אקס האט נאך
איןטימן עסן, וועט דאס איזיל ווערט איזונגערענט איז
ער האט נישט ואס צו עסן, אונן כי איזיל זאל
ニישט זוקומען צו קיין צער, האט די תורה אנגעיאנט,

לא תחרוש בשור וחוור יהדיין!"

מיט דעם האט דער גאנן איזונגערענט צום רב,
פונ דעם קענען מיר זיך לרענגן איזוסגעperfיט צום רב,
א קל'זomer, "מה-דאך אויך בא מהה האט די תורה
רחמנות געהאט, אונן נישט געשטעטלט נעבן דעם
אקס כדי עס זאל איז נישט ומון צו זעהן ווי יונער
עסט אונן ער נישט, איז דאך איזודאי ווי שטארק
טרעפֿן זיין טוֹתִי, וועלכּע דעם ברכת צדיק אייז
פאַרטענְדְּלִיךְ תִּקְּפְּ אַרְוּרְקְּלִיכְּ גְּעוֹאָרָן.

ווען דער מוחותן האט דאס געהערט וואס
דער גאנן האט געיאנט, האט ער איזונגערען די
ארימעליט, אונן זיין מכבד געווען אונן געגען צו עסן
אויז ווי אלע געסטט.

*

מוֹצָא שְׁפָתִיךְ תְּשֻׂמָּוֹר.

אמאל האט זיך א גרויסער גביר משדר גשווע
מיט א געוויסן אייך, וועלכּע האט לכבוד דעם
שידוך צונגעאנט גרויסע סומע געלט פארן נדו.
ווען דער זמן החתונה אייז אנקעקומון, האט זיך
אריסגעשטעלט אויז דער מוחותן האט נישט מקים
געוען זיין ציויאג אונן נישט געגען די צונגעאנט נדו.
ווען דער מוחותן דאט איס פאגעההאלטן פארוזיאס
ער האט צונגעאנט איס סוכום פאר נדו וואס ער האט
געויסט אויז ער קען נישט באנגאלן, האט איס דער
איך געענטפערט, מיר זעהן אויז די קרבנות וואס
מ'ריעבענט איס פארן דיאוועגען, רעכנט מען אויס
אלעס, אויסער דעם קרבן וואס די איזומעליט האבן
געבענט.

די סיפה דערציו קען זיין, ויבאלד מיאנט נאך
די קרבנות יונשלמה פרים שפתניין, או מיטן זאגט
אלען זאל עס שוין זיין אויז ווי מקריב געווען, נו איז

דא אמאל ואס מ'מעג
איס איערמאגען.

א ראייה דערציו

קען מען ברענגן פון
זהר הקדוש וואס זאגט, או כי די עשרה הדברות
שטייט ב"י "לא תרצה" אטפֿא צוילינען באונדער,
תרצה", סאיין דא אמאל ווון סאיין איא ערלויבט צו
הרגנען, ווי למשל דורך בית דין.
(רבי יעקב עמדן)

אֲמַעַשָּׂה אֶזְזָה דִּי פְּרִישָׁה

וכן תעשה לכל אבידת אחיך.

א איד האט אמאל פאלרילוין זיין טלית ותפלין,
און וווען ער אייז איזינגעקומען צום ראנפֿשְׂיעָר
רב צ"ע, האט אים דער ראנפֿשְׂיעָר رب געוואלאט
באוראין, זאנגנדיין, זאנגנדיין בדרכּ נצחות, "דו ביסט
דאיך מודה אויז דער מליח אייז געווען פון טערקיין,
א טערקייש טלית, אונן אייז פאהר תפליין אייז
רש"ים תפליין, אונן אייז פאהר פון רבינו תם, מילא
וואס "האסטוי פאלרויין? נאך דאס זעל, דאס
אלען אייז נישט אויז געבעטליך". נאך שמילען
האט אים דער ראנפֿשְׂיעָר رب אנטגעוואנטשין צו
טרעפֿן זיין טוֹתִי, וועלכּע דעם ברכת צדיק אייז
פאַרטענְדְּלִיךְ תִּקְּפְּ אַרְוּרְקְּלִיכְּ גְּעוֹאָרָן.

*

לֹא תָהַרְושׁ בָּשָׂר וּבָחָמָר.

ווען דער הייליגער בעל הכתבלת צ"ל זיך געווען
א אינגעראמן, איז ער אמאל זווענפֿאָרן אַשְׁטָמָט,
ארינגענְדִיגְ אַינְעַם שְׁטָמָטִישָׁר בֵּית הַמְּדֻרְשׁ הָאָט
ער געווען זיך נאך דִּי אַרְיְמָעְלִיטִים וְעַנְעַן אַזְּיָמָדִים.
ווען דער גאנן האט זיך פָּאַרְאִינְטְּרָעְסְּרִיט וְעַסְעַס
גִּיטְ פָּאָר, אַיז ער געוואיז געוואיז אַז דער גיבר פָּן
שְׁטָמָטִישָׁר גִּיטְ הַיְנְטָמָעָן נְאַכְּתָת חַתּוֹנָה זַיִן זַוִּין, אַונְן ער
הָאָט אַינְגְּלָאָדָעָטִים דִּי גַּאנְצְעָטִים צוֹיְדִי סְעָדָה,
אַוְסְעָרִים דִּי גַּעֲצִילְטָעָה הַוְּנְגָרְעָנָה אַרְיְמָעְלִיטִים, הָאָט
ער נישט אַרְיְנְגָלָאָטִים צוֹיְדִי סְעָדָה.

הָאָט דַּעַר גָּנוּן גַּעֲזָאָטִים פָּאָר זַיִן זַוִּילְעָדִים
מִיטְקוּמָעָן מִיטְ אִים, אַונְן צוֹזָאָמָעָן מִיטְ דִּי אַרְיְמָעְלִיטִים
אַנְקְוּמָעָן אַהֲן, הָאָט דַּעַר גָּנוּנָאָן אַרְיְנְגָלָאָטִים
צָוָם גְּבִיר, פָּן דַּעַם אַנְדָעָן זַיִט טְרָה הָאָט זַיך
גַּעֲהָרָעָת דָּאָס קָוְלָ פְּנוּנָעָמָעָן מִזְמָרְתָּאָה
וְיִ ער הָאָט גַּעֲשָׂרִין, מִיר לְאַזְנָת אַרְיִין קַיִן
אַוְמְגָרְעָנָעָגְעָסְטִים דִּי אַינְגְּלָאָדָעָטִים גַּעֲסָטִים זַעֲנָעָן

שְׁוַיְן אַלְעָדָא, מַעַר לְאַזְנָת אַרְיִין!
הָאָט דַּעַר גָּנוּן גַּעֲפָרָעָט, אַיז דַּא אַרְבָּה צוֹוְיָהָן
אַיך? אַיך הָאָב אַשְׁוּעָרָעָשָׁה צוֹוְרָעָן, אַיז
דַּעַר רְבָּ גַּעֲקָוְמָעָן צָוָם טִיר, אַונְן אַונְטָעָר אַים אַיז

אַתְּזָה אֶזְזָה דִּי פְּרִישָׁה

כִּי תֵּצֵא לִמְלָחָמָה, בִּמְלָחָמָה
רִשּׁוֹת הַכְּתּוֹב מִדְבָּר (יש"ז).

אין ספה"ק חובה הלכבות שטיטם, או עס איז
ニישט דא איז וואס איז אַרְשָׁוֹת, וויל' יעדן זאָךְ
וְאַסְמָטָשׁ טָמֵט אוּפִי דִּי וְעַלְמָט, אַיז אַדְרָא אַרְ
מְזָוָעָ, אַדְרָא אַרְבִּיהָ, אַבְּרָא דִּירְצָוֹת וְאַרְבָּא
אַינְרָעָן פָּאָרְן מְעַטְשָׁת אַרְבָּא רְשָׁוֹת
טָנוֹן אַיז נִישְׁתְּ קִין עַבְרִיהָ, נָאָר אַרְשָׁוֹת
הַכְּתּוֹב מִדְבָּר, אוּ דִי מְלָחָמָה מִיטָּן יִצְרָא הַרְעָא אַיז
אַבְּרָא זַאְכָן וְאַסְמָט פָּאָר אַרְבָּא רְשָׁוֹת.
(שר שלום)

הַקְּמָת תְּקִים עַמּוֹ.

וְעַן אַד הַעֲלָפְּט אַרְוֹס אַצְוָיְטָן אַד וְעַרְטָט
עַר אַלְיָן אַזְגָּה אַלְיָהָלָן, קְוֹמָט אַרְוֹס פָּן וְעַלְבָּסְט
הָאָט נָאָךְ מַעְרָה הַנְּאָהָר דָּרְפָּן וְזַיִן חָבָר.
דָּאָס אַיז דַּעַר פְּסָק מְרָמָי, "הַקְּמָת תְּקִים", וְעַן דַּו
הַעֲלָפְּט פָּאָר עַנְעָם, "עַמּוֹ", הַעֲלָפְּט מַעְן זַיִן אַלְיָן
(שבת אמרת)

מוֹצָא שְׁפָתִיךְ תְּשֻׂמָּוֹר וְעַשְׂתָּה.

פָּן דִּי פְּסָק אַיז מְרוֹמָז אַד דַּעַר וְאַס הַיְתָ זַיךְ
אַפְּ זַיִן מַוְיל פָּן רְעַדְן דְּבָרִים הַאֲסָרִים, הָאָט זַיךְ זַיִן
אוּשָׁתִיךְ, וְיִזְרָעֵל אַזְגָּה אַזְגָּה
וְעַרְטָט מְקוּיִם, וְתַגְ�וָר אַזְמָר וְקִם לְדַי
(היכל הברכה)

זְכַר אֲתָא שְׁפָתִיךְ עַשְׂתָּה לְדַקְמָלָקְ.

מַעְן גְּפִינְטָן אַיז דִּי גְּמָרָא סִמְנִים וְוַיְאָוִוָּז
גְּדָעָנְקָן פָּאַרְשִׁידָעָנָעָן מְאַמְרִי חַזְלָ. אַיז מְסַכְתָּה
בְּבָא תְּבָרָא (דָּר מַיְעָב) גְּפִינְטָן מִיר אַגְּמָרָא וְאַס
רְעַדְתָּ זַיךְ פָּן אַזְרָב, מִלְהָ, לִיהָ, קְבָלָן, וְאַגְּטָ דִי
גְּמָרָא, אַסְמָן צוֹ גְּדָעָנְקָן דִּי גְּמָרָא, אוּ דִי רְתָפָן
דִּי אַזְתִּוְתִּים זַעֲנָעָן עַמְלִיקָּ.

לְכֹאָרָה אַיז אַגְּרִיסְעָרָה זַיִדְעָמָד אַזְגָּה זַיִלְעָדָה
מְאַכְּן אַסְמָן צָוָם גְּדָעָנְקָן, מִיטְ עַמְלָק וְאַס דִּי
זַעֲנָעָן זַיִלְעָדָה, לִיהָ, קְבָלָן, וְאַגְּטָ דִי
גְּמָרָא, אַסְמָן צָוָם גְּדָעָנְקָן דִּי גְּמָרָא, אוּ דִי רְתָפָן
דִּי אַזְתִּוְתִּים זַעֲנָעָן עַמְלִיקָּ.

בִּיאֹזֶר הַלְּרָה

חלחות וביאורים מוחדר ספרי בית נאמן בישראל
אשר עדרין לך ראו אוד הדפוס
מאת הנאון הנגדל דומ"ץ קרייתנו הק' שליטא

המודוד הזה נתברך ע"י מורה יושע פוגען דה"ז (קרית ישראל)
ולגלו שמות הזולות בנו למול טוב
ובוכת הא ביסטרו השיריה שבסה להווערט געה מל' זיג'ה לאוך מיט זונט זונט אמן

עס איז כד' אנטזומערקן או רבינו הקדוש זי"ע האט זיך געפירות או גאנץ יאר יעדע טאג נאכן דאוועגען שחרית, פלאגט ער זאגן "לודוד ה'" נאכן זאגן פרשׂת היראה, אונן פרשׂת התשובה, אונן די מקרו ודעופן איי פון די חד"א, או זיך וואס זאגט יעדע טאג נאכן דאוועגען לודוד ה' אורי וישען מצא חים (עבותה הקודש ח"א אוט לי"ז, וסונסן ליאיר).

**שאליה: אײַנער וואס באמאָת
פִּירְטַּעַר זִיךְ אָזְעַט
עַסְיָאַ, מַעֲגַע עַרְזַּעַן זִיךְ פָּאָרְלָאָזְן
אוֹיפְּ דִּיְ צְדִיקִים וָוָאָסְ אַבְּן זִיךְ
גַּעֲפִירְטַּעַס נִישְׁטַעַזְוּן זָאָגְן?**

תשובה: אײַנער וואס באלאגט צו א קהלה וואס מען זאגט עס יא, אוזו אוק אוייב דער פון מנהג אבוחטי ורבוחטי עס יא צו זאגן, טאר נישט משנה זיין.

יא

**שאליה: אײַנער וואס פִּירְטַּעַר זִיךְ
צַוְאָגֵן לְדוֹדַהּ, אָזְעַט דָּאוּעָנָעַט
אַיְן אַשְׁוֹל וָוָאָס דָּאָרְטַּפִּירְט
מַעְן זִיךְ אָזְעַט עַס נִישְׁטַעַזְט,
זָאָל עַרְזַּעַן אָזְיָי וַיְיַזְּעַן מַנְהָגָה
אַיְזָה, אַדְעַר טָאָר עַרְזַּעַן זִיךְ
מַמְנָהָגָה הַמְּקוֹםָ, אָזְעַט עַס
נִישְׁטַעַזְוּן זָאָגְן וָוָעָגֵן לֹא תַּתְגֹּדוֹד?**

תשובה: אין שו"ת דברי משה (סימן לה' שטייט או מען קען זאגן, אונן ס'אייז נישט שיר בעי' דעם דער איסור פון לא תtagoodzo, אונן ויבאלד ער זאגט עס פאר זיך אלילין, אונן ער זאגט נישט פאר אנדרער מענטשן או זי' זאלן אויך איזוי טונן, אונן קיינער דארף אפילו נישט וויסן או ער זאגט, מיליא איז בעי' דעם נישט שיר דער איסור פון לא תtagoodzo.

באמערכונג

אויב ער דאווענט פארן עמוד, זאל ער נישט זאגן בעי' דעם לודוד ה' אונן אודאי זאל ער נישט זאגן קדיש נאכדעם, וויל דאס קען שוין זיין א איסור פון לא

דעַר הַיְלִיגָּעָר שִׁינְאָוּעָר
רַב זַיִ"ע, כָּאַטְשׁ זַיִן טָאָטָעָ
דעַר הַיְלִיגָּעָר צָאָנוּעָר דָּבָר
הָאָט עַס נִישְׁט גַּעַזָּגָט,
הָאָט עַר זִיךְ גַּעֲפִירְטַּעַס צָוּ
זָאָגְן.

עס וווערט געברעננט או אײַנער פון די אײַנְקְלָעָר פָּוּן שִׁינְאָוּר אָרְבָּה אַט גַּעַזָּגָט, אוֹזְאַט שִׁינְאָוּר אָרְבָּה אַט גַּעַזָּגָט,
עַר הָאָט 18 טָעַמִּים פָּאָרוּאָס מַעַן זָאָל
נִישְׁט זָאָגְן לְדוֹד ה' אָרְיָי וַיְשָׁעֵי, אָזְעַט זַיִן טָאָטָעָ
הָאָט דָּאָס נִישְׁט גַּעַזָּגָט, פָּוֹנְדָּעָסְטוּוּגָן
הָאָט אִים בָּאוֹוָאִיגָּן אַיִן טָעַם אוֹזְרָזְאָל
זָאָגְן, אָזְעַט טָעַם אַיִן, וּוּבָאָלְדָעָס אַיִן דָּעָר וּוּעָלְטָ
אַז מַעַן זָאָגְטָעָס יְאָזָה, אַזְעַט דָּאָס אַמְּנָהָג
יִשְׂרָאֵל, אָזְעַט עַר וּוּלְנִישְׁטָמָשָׁה זַיִן פָּוּן
מַנְהָגָה יִשְׂרָאֵל (קֹבֶץ עַז חִים, באבוב קֹבֶץ יְהִי).
עַמּוֹד תְּלָא.

מנהג הגראָא

אוֹזְרָזְאָל דָּעָר הַיְלִיגָּעָר גַּרְאָא הָאָט נִישְׁט
גַּעַזָּגָט לְדוֹד ה', וּוּלְלָעָר גִּיטָּה לְשִׁיטָתוֹ
(בְּמַעְשָׂה רְבִ סִימָן ס'ז) אוֹזְעַט טָאָר נִישְׁט זָאָגְן
פְּסָקוּדִים אָזְעַט מְזֻמְרָרִים בְּצִיבּוֹ וָוָאָס מַעַן
הָאָט דָּאָס נִישְׁט קֹבֶעָאָלְצָחָלְקָ פָּוֹנְעָם
דָּאוּעָנָעָן, וּוּלְמַשְׁלָעָדָר שִׁיר שְׁלַיְוָם, וָוָאָס
מַעַן הָאָט דָּאָס קֹבֶעָגָעָוּוּנָעָן אָזְלָחָק פָּוּן
דָּאוּעָנָעָן, אָזְזִוְוִי דִּיְ קָאָפִיטָל "לְדוֹד ה'"
הָאָט מַעַן נִישְׁט קֹבֶעָגָעָוּוּנָעָן אוֹזְרָזְאָל
זַיִן אָזְלָחָק פָּוּן דָּאוּעָנָעָן, מַעַן זָאָגְטָעָס אַנְרָז
חַוּדָשׁ אַלְלָא, דָּעָרְבָּעָר טָאָר מַעַן דָּאָס נִישְׁט
זָאָגְן (מַעְשָׂה רְבִבָּת נָגָן).

מנהג רבינו הקדוש זי"ע

רְבִינוּ הַקָּדָשָׁה זי"ע פְּלַעְגַּט זָאָגְן אוֹזְרָזְאָל
הַיְלִיגָּן סְבָא קָדְשָׁא זי"ע, פְּלַעְגַּט מַעַן יָא
זָאָגְן לְדוֹד ה' אַיְן חַוָּדָשׁ אַלְלָא, כָּאַטְשׁ מַעַן
הָאָט דָּאָס נִישְׁט גַּעַזָּגָט אַיִן זִידִיטְשָׁוִבָּ אָזְעַט
אַיִן קָמָרָנָא, אָזְעַט עַרְזַּעַן זָאָגְטָעָס דָּעָם
טָעַם, וּוּבָאָלְדָעָס דָּעָר וּלְלָעָם זָאָגְטָעָס מַיטָּא
הַתְּעוּרָוֹת, דָּעָרְבָּעָר וּלְלָעָם נִישְׁט אַזְעַט
זָאָל בְּטַל וּוּרְעָן דִּיְהַתְּעוּרָוֹת.

דרך אגב

ט
**שְׁאָלָה: עַס זַעַנְעָן דָּא וָוָאָס
פִּירְן זִיךְ אָז זַיִי זָאָגְן בְּכָל
נִישְׁט לְדוֹד ה' אַיְן חַוּדָשׁ אַלְלָא
הַבָּנָן זַיִי אַמְּקֹר צַוְּ דָעַם?**

תשובה: עַס זַעַנְעָן גַּעַוּוּנָעָן צְדִיקִים וָוָאָס
הַבָּנָן בְּכָל נִישְׁט גַּעַזָּגָט לְדוֹד ה' חַוּדָשׁ
אַלְלָא נִאָכְלָנָעָן, אָזְעַט טָעָה אַיִז
אוֹזְרָזְאָל וּוּבָאָלְדָעָס אַיִן דִּיְכְּתָבִים פָּוֹנְעָם
שְׁלָחָן עַרְזָה, אָזְעַט נִישְׁט גַּעַבְרָעָנָט נִישְׁט אַיִן
אַרְיָה הַקָּדָשָׁה זי"ע, אָזְעַט דָּאָס וּוּבָאָלְדָעָס
גַּעַבְרָעָנָט אַיִן סְפָר חִמְדָת הַיּוֹם, וָוָאָס
אַסְאָרָ צְדִיקִים הַבָּנָן מַפְקָד גַּעַוּוּנָעָן אַוִּיף
דָעַם.

מנהג הצדיקים שלא אמרו

עַס אַיִז אַאֲ בְּרִיוּ פָּוּן הַרְהָאָקְ מַרְאָזְלָא
צְלָל וָוָאָס שְׁרִיְבִּיטָ, עַס אַיִז בְּאוֹאָוָסְטָ
אוֹזְרָזְאָל דָּעָר הַיְלִיגָּעָר רְבִי פָּוּן לְוּבָלִין זי"ע, אָזְעַט
זַיִנְעָה הַיְלִיגָּעָר תַּלְמִידִים, דָּעָר הַיּוֹדָהָקָדָשָׁה
זַיִ"ע, אָזְעַט הַרְהָאָקְ פָּוּן זִידִיטְשָׁוּבָ זי"ע, אָזְעַט
הַרְהָאָקְ וְרְאָפְשִׁיךְ זי"ע הַבָּנָן נִישְׁט
גַּעַזָּגָט דָּעָר הַיְלִיגָּעָר צָאָנוּרָדָעָר
זַיִ"ע הָאָט דָּאָס נִישְׁט גַּעַזָּגָט, צָוְלִיבְ דִּיְ
פְּרִיעָרְדִּיגָּע טָעָה (נדפס בְּרִישָׁ סְפָר לְבַ
שְׁמָה הַחֲדָשָׁה, וְעַיְן בְּשׁוֹ"ת דָבָרִי מִשְׁאָה).
אָזְעַט אַזְיָי אַזְיָי אַזְיָי בְּאַקְאָנָט אַזְעַט הַרְהָאָקְ
פָּוּן אַפְטָא אָזְעַט זַיִנְעָה הַיְלִיגָּעָר קִינְדָעָר זי"ע,
אָזְעַט דָּעָר הַיְלִיגָּעָר קִינְמָרָנָא' עַז זי"ע הַבָּנָן
דָּאָס נִישְׁט גַּעַזָּגָט.

מנהג הרה"ק מ'שִׁינְאָוֹא זי"ע

עַס אַיִז אַינְטָעָרְסָאָנָט אַנְצָוּמָעָרָקָן אוֹ

טאג, זאלן אויך זאגן "לדוד ה"?

השובה: לוייט אלע טעם וואס וווערט געברעננט אויף דעם עניין פון זאגן לדוד ה' אין חודש אלול, איז דאס שייך אויך פאר פרויינן, אונן אויך די גורייסע סגולות דערפונן איז שייך פאר זי.

אונן קטש מען זאגט אין דעם קאפאיטל "אחת שאלתה מאה ה' אotta אבקש שבתי בבייה ה' כל ימי חי, להזות בענעם ה' ולבקור בהיכלו", וואס דאס איז לאורה שייך נאר פאר מענער, פונדעסטוועגן איז די תפלה שייך אויך פאר פרויינן, איז זיילן זוכה זיין צו מענער אונן צו קינדרער וואס זאלן זוכה זיין צו די תפלה פון אהת שאلتה מאה ה'.

כתביה וחתימה טובה

זיך געקענט טרעפן יעדע ערבע שבת בי' מנחה, אדער שבת בי' טאג בי' מנחה, וואס עס זענען געווען חוויבים, האבן די חוויבים געזאגט קדייש נאר לדוד ה'.

שבט בי' טאג האט מען געזאגט לדוד ה' בי' מוסף נאר עליינו, אונן מען האט נישט געזאגט קדייש, נאר נארן זאגן אונעים זמירות, אונן די קדייש איז ארויפגעגענונגען אויף ביידע.

אויך אויך ראש חודש וואס מען זאגט ברכו נפשי נאר מוסף, האט מען נישט געזאגט קדייש צוישן לדוד ה', אונן ברכו נפשי (מטה אפרים ס"ז).

יג

שאלת: פרויינן וואס דאוועגען יעדן

תתגודדו.

יב

שאללה: נאכן זאגן לדוד ה' דארך דער בעל תפלה זאגן קדייש?

השובה: דער מטה אפרים און דער משנה ברורה שרייבן איז נאכן זאגן לדוד ה' זאגט מען קדייש (מ"ב"ק ב'), עס איז משמע איז דער בעל תפלה דארך זאגן קדייש אפילו ער איז נישט א' חיוב.

אבל רבייה"ק זי"ע האט זיך געפירות, איז וווען ער האט געדאוענט בי זיך איז המדרש א גאנצע וואר, אונן עס איז נישט געווען א' חיוב, האט ער נישט געזאגט קדייש, אונן אויב עס איז געווען א' חיוב האט דער חיוב געזאגט קדייש, אונן דאס האט

ויליל מ'רעדט ביים דאוועגען, האט דער אייבערשטער כביבול נישט קיון תירוץ צו פארענטפענער די איזן, וויליל להבדיל די גוים איז זיינער תפילות שטייען מיט א פחד פאר זיינער אפ-גאט.

דעריבער לאמריר זיך שטארכן אונן האלען פארמאכט דאס מוויל, אונן מודה כננד מודה ווועט דער אייבערשטער מקיימים זיין דעם סחטום פיות משטיננו ומקרטיגנו, אונן דער אייבערשטער ווועט אונן אנסחרייבן א גוט יאה, אונן איז משיח צדקהינו זאל אונז שווין קומען אויסליזון במהרה בימינו, אמן.

בָּאֹזֶר הַתְּפִילָה

כובע"י ועד מודא מקדש דקהל אוד החיים דטאחש

ויליל אלעס אפהאלען אונן ח"ז פארקערט זי וויליל גוזר זיין צורות אויף אידישע קינדער דער הייליגער רב ייבי איז זיין קונטרס מורה מקדש ברונגט פונעם ספר דרכ' משה, איז וווען דער שטן קומט מקטרג זיין איז איזן זענען נישט נזהר איז כבוד ביהמ"ד

כִּי תֵּצֵא לִמְלָחָמָה עַל אוֹבֵיר.

עס וווערט געברעננט אין ספה"ק אמרי נעם, איז די פסוק רעדט דא פון די שוערטע מלחמה וואס די אידישע קינדער האבן אין דעם טאג ראש השנה מיט די ס"מ אונן אלע מקטרים, וויליל פארשענדיך איז די עיקר מלחמה צו דאס יאר זאל שווין זיין דער גליקליכער אויסגעווארטעטע יאר איז סייאל שווין זיין די גאולה שלימה, אונן איז אויך אלע השפעות טובות ברוחניות ובגשמיות, וואס די ס"מ אונן די מקטרים

עמדו אונן געוואגט, "רבות"ע, די צווי טעלפלעך פון די ואגשאל איז אקען די צווי אותיות ה' פון דין נאמען, דער מיטעלסטער שטען איז קען די ייז, די העטפליך וואס האלען די ואגשאל איז קען די ייז, רבוע"ע אויך איך האב קינמאל נישט געפערטשט מענטש, אונן אים מכבג געווען מיטן דאוועגען פארן עמוד, אבער ער האט נישט גונגעאסט פאר דעם או ער איז נישט גונגעאסט פאר דעם פאייעץ. נאכדען וואס דער רב האט נויר געווען בנירור אב בית דין או ער מז דאוועגען, האט ער נבעטען ערלייבעניש אהיימונגין, אונן ער איז צורקענעם מיט זיין ואגשאל איז זיין חאנט, אונן צונגעאנגען צומ וואגשאל.

ענען נאכט האט דער רב פון שטאט גע'הולם' ווימיאנט אים פון חימול, ווער פון די שטאט עם האט די ריכטינן כה איסצובעטן פאר רענן. אינדרפרה האט דער רב געלאלט וווען דעם מענטש, אונן אים מכבג געווען מיטן דאוועגען פארן או ער איז נישט גונגעאסט פאר דעם פאייעץ. נאכדען וואס דער רב האט נויר געווען בנירור אב בית דין או ער מז דאוועגען, האט ער נבעטען ערלייבעניש אהיימונגין, אונן ער איז צורקענעם מיט זיין ואגשאל איז זיין חאנט, אונן צונגעאנגען צומ גערעננט.

המשך מען
מען דארך נאר זאגן און נישט באצאל, פארוואס זאל מון ואן או ארמאן? זאגט מון וויאער איז דער געלט. זיינען און ליב האבן קאסט נישט קיון געלט. ודרכ'ה.

*

אָבִן שְׁלָמָה וְצִדְקָה יְהִי לְךָ

אין א געוועס שטאט איז געווען לאַונגעער ציט וואס עס האט נישט גערעננט, אונן אפי' מען האט נויר תענית געווען, האט נאך אליז נישט גערעננט.

המשך מאמר בעניין: בנין בית המקדש השלישי

הר' שאר בפועל לא נעשתה שריפת בית המקדש על ידם, אלא הקדוש ברוך הוא שלח אש ממורמוני להצית את בית הבחירה, והם לא שרפו אלא בית השרוף מכבר, ולמן מובן מה שאמרו בגמרא שאומר הקדוש ברוך א'ני הצית' אש בזכין', כי אכן בפועל ממש לא היה שריפה אלא על ידי הקדוש ברוך הוא.

וממילא לפ' זה, אף בימייו במהרה בימינו, תהיה גם כן על ידו ממש של הקדוש ברוך הוא, וכשיות רשי', שירד בית מקדשנו ותפארתו בניי ומשוכל ברוב פאר והדר.

ההוכחה לשיטת הרמב"ם מוציאי הקב"ה ללימוד צורת הבית השלישי ב כדי לידע את תבניתו

ההוכחה נספת לשיטת הרמב"ם היא מדברי הכתוב (יחזקאל מג. יא): "וְאֶת נְכָלָמוֹ מִכֶּל אֲשֶׁר עָשָׂו צְרוֹת הַבַּיִת וְתַכְנֹתוֹ וּמוֹצָאוֹ וּמוֹבָאֵז וְכָל צְרוֹתָיו וְכָל חֲקוֹתָיו וְכָל צְרוֹתָיו וְכָל תּוֹרוֹתָיו הַדָּע אֲוֹתָם וְכָתָב לְעֵינָהֶם וַיִּשְׁמְרוּ אֶת כָּל צְרוֹתָיו וְאֶת כָּל חֲקוֹתָיו וְעָשׂוּ אֶתְּנָתָם", וכותב רשי': "ילמדו ענייני המדות מפי, שידעו לעשותם לעת קץ", הר' שהזahir הכתוב למד את צורות הבית השלישי שנאמרו בנבאותו של יחזקאל, ב כדי שידעו לעשותו כראוי בהגעה קץ הגואלה.

כאן שוב מוצאים אנו סתירה חמורה בדברי רשי' עצמו, כי אף כאן הזכיר רשי' אודות הוצרך ללימוד את מידות הבית, ב כדי שיוכלו לבנותו לעת קץ.

אמנם יש מקום לדוחות, כי לעולם אין כוונות הכתוב על הצורך ללימוד את מידות הבית השלישי ב כדי שיוכלו לבנותו בפועל, אלא הכוונה על ידיעת מידות הבית השלישי ב נטייה חמורה בפועל, שהרי נבאותו של יחזקאל אמרה אחר חורבן בית הראשון בגולת בבבל, וממילא אף כי תוכן הנבואה לא כל ספק מכוונת על הבית השלישי וכן שהוא מכוון בתחלת הדברים, מכל מקום לאחר ואמרו חכמיו ז"ל (מידות פ"ב מ"ח) כי בבית שני היו דברים שלא נעשו בבניין הבית הראשון אלא דוגמת הבית השלישי, וכן יש מקום לצווות על ידיעת צורת הבית השלישי ב כדי לידע את צורתו של הבית השני.

דיקוק לשון התוספתא לשיטת

הרמב"ם

עוד הביאו להוכחה מלשון התוספתא (פסחים פ"ח ה"ד): "ניתן להן לישראל לבנות בית הבחירה, היחיד עושה פסח שני ואין הצבור עושה פסח שני, רביה יהודה אומנה, אף הצבור עושה פסח שני", והובא בירושלמי (פסחים פ"ט ה"א). מודוק מלשון 'ניתן להן לישראל לבנות בית הבחירה', כי בין הבית השלישי עתיד להיבנות בפועל על ידי ישראל, ולא בשיטת רשי' שידד בני בחדשו ממש מרים.

אך אין הכרה גמורה להכריע בשיטת הרמב"ם, הויאל ואין הלשון מכוון בהכרה עד תכלית משמעותו.

ביאור דברי הגמara שיוכלו לבנות את בית המקדש בלילה או ביום טוב אף אסור לבנותו אז לפ' דעת הרמב"ם

מעתה יש לנו לעיין לפי שיטת הרמב"ם, כיצד פורנס את דברי הגמara שהבאנו לעמלה, בו מבואר כי יכולו לבנות את בית המקדש ביום טוב, וכן יכולו לבנות את בית המקדש בלילה, מהחר ואסור לבנות את בית המקדש בלילה, וכן אסור לבנות את בית המקדש ביום טוב.

המאירי (סוכה מא. בד"ה ולענין ביאור) עמד על הקושי שבדבר, וכותב לבאר, כי הנה בסוגיות הגמara (שם) התבאו ר dni יוחנן בן זכאי שיאר יומן הנף כלו אסוח, האם הוא מוחש שיבנה בית המקדש ולא ידע שיש לאסור אכילת החדש עד הבאת העומר, שזה רק אם יש לחוש שיבנה ביום טוב או בלילה, או כמהרך השני שהובא שם, כי אין מדובר בתקנה אלא בעיקר הדיון, כי שיטות רבי יהודה לאסור את יומן הנף כלו לאכול חדש. וחידש המאירי, כי אין מדובר בשני מHALIM, אלא מדובר בהוה אמינה ובמסקנא, שהמהרך הראשון הויא רק הווה אמינה, אך למסקנא נדחה המהרך והתקבל רק המהרך השני שהוא מעיקר הדיון, וממילא למסקנא אכן אין חושיםם שיבנה בית המקדש ביום טוב או בלילה, והינו כי לא שיר לבנותו בזמןים אלו.

המשך בשבוע הבא א"ה

מזוזי חתורה

לכדר לך נטאים וענינים שונים בדרך ש"ז ותודה מהן השיעורים שנארכו ע"י הודה"ג' אהרן קאהן שליט"א

לא יראה בפועל לא נעשתה שריפת בית המקדש על ידם, אלא הקדוש ברוך הוא שלח אש ממורמוני להצית את בית הבחירה, והם לא שרפו אלא בית השרוף מכבר, ולמן מובן מה שאמרו בגמרא שאומר הקדוש ברוך א'ני הצית' אש בזכין', כי אכן בפועל ממש לא היה שריפה אלא על ידי הקדוש ברוך הוא.

וממילא לפ' זה, אף בימייו במהרה בימינו, תהיה גם כן על ידו ממש של הקדוש ברוך הוא, וכשיות רשי', שירד בית מקדשנו ותפארתו בניי ומשוכל ברוב פאר והדר.

**ההוכחה לשיטת הרמב"ם מוציאי
הקב"ה ללימוד צורת הבית
השלישי ב כדי לידע את תבניתו**

לא ידריך גיסא ישן הוכחות אף לשיטת הרמב"ם, וממצו האחרונים כמה מקומות בדברי חכמיינו ז"ל, שיש להוכחה ממש בדברי הרמב"ם.

הערוך לנ"ר (סוכה מא. בד"ה אי נמי) הביא להוכחה בזה כדעת הרמב"ם, מדברי הגמara (סוכה נב): "ויראני ה' ארבעה חרשימים, מאן נינחו ארבעה חרשימים, אמר רב חנא בר ביזנא אמר רב שמעון חסידא, משיח בן דוד, ומשיח בן יוסף, ואליהו, וכלהן צדק", וכותב רשי' (בד"ה חרשימים): "חרשימים - אוננים, משיחים, שניהם חרשימים לבני בית המקדש", הרי מפורש בדברי חכמיינו ז"ל כי משיח בן דוד ומשיח בן יוסף הינם חרשימים שבאו לבני בית המקדש, ומוכחה כדעת הרמב"ם.

אם אמנם مكان יש להעיר גם על דברי רשי' עצמו, כי הר' בדברי רשי' מפורש כי בית המקדש ירד כלול בחדשו מן השמים, ואילו כאן פירש רשי' שऋיכים להיות חרשימים לבנות את בניין בית המקדש.

והיו שביארו בזה, כי הר' עצם הדברים תמורה ביותר, כי בסוגיות הגמara שם (סוכה נב.) מבואר להדייא, כי משיח בן יוסף יהרג עוד במלחמות נוג ומוגוג, ואיך יתכן לבאר כפשוטו כי משיח בן יוסף יבנה בפועל את בניין בית המקדש, והרי לא יהיה זה אלא אחר שכבר יהרג.

טיטיש בערך צחות משל ומיליצה,
סתם צו מינה זיין אנדרע מיט
א שיינע פשעטל, און נישט אויף צו
זאגן מוסר און צו לוחם זיין אויף
די כבוד התורה, דעמאלאס "הכתבוב
מדבר" דעמאלאס דארף די תורה
זיין פונקטליך ממפורש אין די תורה און
עס דארף אינגןאנץ שטימען.

*

וְיֵאָקַנְתּוּ פְּלֹעֲגַת הַרָּה"ק רִבִּי מַאיַּר ל' מִפְּרֻעָמִי שְׁלָאוֹן ז"ע אָסָאָר מֶאָל אַרְדַּיוֹן ט"י טשׁוֹן אַינְטְּרַעַסְאַנְטוֹעַ פְּשָׁעַטְלִיהַ אָנוֹ דָּרָךְ דָּעַם מִוסְרַר גְּזַעַגְנַט פָּאָר אִידָּן, אָנוֹ אַוַּיךְ מִמְשִׁיךְ גְּעוּעַן הַשְּׁפָעָות טּוּבָת פָּאָר אִידִּישׁוּן קִינְדָּה.

אַיְיָנְמָאָל הָאָט אִים אָאֵד גַּעֲפָרְעָגָט פָּאָרוּוֹאָס דָּאָרָף דָּעַר רִבִּי אַזְוִי אַרְיִינְקָוּוּעָטָשָׁן אַיְן דִּי פְּסָוק זָאָכָן וּוָאָס עַס שְׂטִיעַת נִישְׁתָּאָרֶט, מַעַן קָעָן זָאָגָן שִׁינְעַן תּוֹרוֹת וּוָאָס שְׂטִימַת יָא גּוֹט אַיְנָעָם פְּסָוק, אָנוֹ נַאֲכָדָעַם אַנוֹנוֹאָנְטָשָׁן עַקְסְּטָעָה.

האט ר' מאיר'ל גענטפערט דערויזט, איז
עס די הילכה איך אווען איז וויל זאנן פאר
זיין טאטע אַ הלכה, איך די דורך צו זאנן
אבא קך כתוב בטורה, די זעלבע זאָה, וווען
עס קומיט צו פועל'ן ישועות פאר אידישע
קיינדרער קען מען נישט סתם זאנן פאר די
רבוש"ע וואס צו טוּן, ממיילא זאגט ער אבא
ךך כתוב בטורה, אונן איזוי קען מען ממשיך
זיין ישועות פאר כל ישראל.

*

איך ווערט דערצ'ילט, אז אָז מיאדערנע
איך איז אמאָל געקומען צו הרה"ק ר'
מענדעל מווישאָווע זי"ע, אונ ער האט אים
געפרעגט אָז וואָס איז פשְׁט אָז ווען אַבעל
דרשן זאגט אַדרשה, טײַיטש ער עס אָזוי
שיין ארינו אַינְ פְּסוֹק, אָז עס זאל אַינְגאנַצְ
שטיַמְעָן, מה שאיַן כְּן ווען אַרְבִּי זאגט תורה
דאָרְךָ ער ברענְגָּען גַּמְטָרִיאּוֹת אָנוּ נוֹטְרִיקָוּ
כְּדֵי עס זאל שטיַמְעָן אַין דִּי פְּסוֹק.

האט אים רבִי מענדעלע וויאווער גענטפערט, אז עס שטייט אין פסוק "כ' תצא למלחמה על אויבך", די מלחמה גיט ארויף אויף די מלחמת התורה, דאס מײינט אז וווען אָרְבַּי לערנט תורה און ער איי לוחם פאר די תורה, דעמאַלֵּס "ונתנו ה' אלקיך בידך" גיבט אים דער אַיְבָּעַשְׁטָעֵר איבער דַּי פָּסּוֹק אֵין זִיּוֹן הַאֲנָט אָוֹן ער קען טוֹן מִיטֵּן פָּסּוֹק וּוֹסֵס ער ווֹיל, ער קען עס דריינען מיט גמטוריאות און נוטרייקון אלע מניינַן וועגן, אָוֹן אויף דעם לִיְגַּט רְשִׁיָּה הַק' צו "בְּמַלחֲמַת הַרְשָׁוֹת הַכְּתוּב מְדָבֵר", אָז בַּי' מלחמת הרשות, וווען מען וויל סטם זאגן א'

**כי תצא למלחמה על
אויביך, פרש"י במלחמות
רשות הכתוב בדבר**

אין שטאט טשערנאביל איז
אמאל אנגעקומען א גורייסע בעל
דרשן וואס איז געווען באוואויסט
מיט זייןע שיינע דרישות, איז מען גענאנגע
דערכילן פאר דער הייליגער מאור עיניכן
טשערנאביל זי"ע איז דער בעל דרשן איז
שטאט, און בין הדברים האט מען אויך זי' ב
אויסגעלויבט דעם בעל דרשן פארן ב
ענימ, ארייסבערגנדיג איז אלעס וואס
זאטל טיטשט ער זיעדר שיין אריין איז פֿאַר
און ס'שטיימט מוראד'יג, און מען ד
אגונישט דרייען דעם פֿאָסָק.

האט דער הייליגער מאור עינס געוזנט
אוֹזְ דָּאַס שְׂטִיטֵיט אַזְּ רְשֵׁי הֶק "בְּמַלְחָמַת
רִשותְ הַכּוֹתֵב מַדְבֵּר", עַס אַזְּ דָּא צּוּוֹי
בְּחִנּוֹתְ אַיְן לְעַרְנָעַן, עַס אַזְּ דָּא לִימֹוד לְשָׁמָה
אוֹן לִימֹוד שְׁלָא לְשָׁמָה, לִימֹוד לְשָׁמָה אַזְּ אַ
מְצֹהָא, אוֹן לְעַרְנָעַן שְׁלָא לְשָׁמָה אַזְּ טָקָע
מוֹתֵר אֶבֶּעֶר עַס אַזְּ נָאֵר אֶרְשָׁוֹת, אוֹן עַס
וּוּרְעַט אֶנְגָּעָרְפָּן מַלְחָמַת רִשותְ, אוֹן דָּאַס
זָאָגֵט דָּא רְשֵׁי "בְּמַלְחָמַת רִשותְ", אוֹזְ
וּוֹעֵר עַס לְעַרְנָת תּוֹרָה שְׁלָא לְשָׁמָה, "הַכּוֹתֵב
מַדְבֵּר", עַר דָּאָרְךָ מְסֻבֵּיר זַיְן דִּי פְּסוֹק אַזְּ עַס
זָאָל אַינְגָּאנְצָן שְׁטִימָעַן לוּטֵס וּוֹי עַר זָאָגֵט, אוֹזְ
עַס זָאָל אַוְיסְקָוּקָן מִמְּשֵׁס וּוֹי דָּאַס זָאָגֵט דִּי
תוֹרָה הַקְדוּשָׁה.

ספרים וואס ער האט מחבר געווונן: גור אריה, גבורות השם, דרכ' חיים, נתיבות עולם, תפארת ישראל, בא רגולה, אוור חדש, נר מצוה, ביאור אגדות חכמינו ז"ל, נצח ישראל. דערו מהה"ל האט אויר מוחדש געווונן חידושים נפלאים אויך ש"ס ופוסקים, ר"ץ און מרדכי וכו'.

געהיטן פון בלוט בלבולים פונעם געבוריןן

עס איז באקאנט, אז דער הייליגער מהר"ל האט מיט זיין גרויסע און הייליגע קדושה אפגעתשטעלט אסאך בלוט בלבולים וואס פײַנטליך גויס האבן געוואלאט אונטערשטעלן פאר דִ אידן, כדי דערנארק קענען אוזי גערופן נקמה נעמָן, און זיך טשפֿענען מיט דִ אידן. עס ווערט דערצ'ילט אז גלייך בייס געבורט פונעם מהר"ל, האט ער שווין דאן אפגעתשטעלט און בלוט בלבול אויך דִ אידישע געמיינדע. דער מהר"ל איז געבורין פסח אויפעדראנטקט, און אינטער פראוואונגנען די סדר, האט די מאמע געשפֿרט ווי זיך פֿילט נישט גוט, איז זי דאן ארויס אופֿן גאס צו שעפּן פרישע לופט. ארויסקומענדיג האט זיך אונגעשטוויס מיט אגוי, וועלכער האט געהאלטן און זאק איז זיין האנט. זי האט גלייך פֿאַרְשְׁטָאנָען וואס דאס באדייט, זיכער פֿאַרְמָאָגָט ער דארט אינעם

בלוט הייליגער

תולדות וסיפורים מצדיקים שיזהה ל"ה בשבעה חכמים

๙๖

הרה"ק המהרא"ל מפארג זי"ע

דען קומענדען דאנער שטאג כי תבא, ח"י אלול הבעל"ט געפֿאלט איס איס דִ ימא דהילאָ קדישא פֿונָם היילען מוד"ל מפארג, הרה"ק רבי יהודה לייב (לייאו) בן הגאון רבי בצלאל ז"ע.

ואלה מתולדותיו

דער הייליגער מהר"ל פון פראג איז געבורין געוווֹן אין די שטאט פֿוֹזְנָא אֵין אַרְדָּעָבֶן ל'פְּקָדָה.

צופיל פרטיטים פון וועם דער מהר"ל האט געלענטן תורה, און צוגעוקומען צו אַזעלעכע הוייכע מדראגוט, איז נישט באקאנט. עס זענען דערפּון איז דִ הײַנט באויסטע "חברה קדישא" וואס דאס האט דער מהר"ל אַיְנְגַעֲפִירְט, און דערמיט פֿרִיט מען זיך עד היום הזה.

אין אַרְדָּעָבֶן זיך דער מהר"ל צוֹרְגַעְקָרְט צו זיין הײַמְשָׁטָאָט פֿוֹזְנָא, און נאָך פֿיר אַרְדָּעָבֶן אַז עַד צוֹרְגַעְקָרְטָאָן קִיְּן פֿרָאָג, און זיך דארט באַזעְצָט בִּזְיַיְן פֿטְרָה.

דער הייליגער מהר"ל האט זוכה געווונן צו אַז שיבָה טובה, זיינעדייג זיבָן-אונַ-ניינְצִיג יַאֲרָבִי זיין פֿטְרָה. ער איז נפְּטָר געוווֹרָן אָום ח"י אלול אַז אַרְדָּעָבֶן לְפָ'קָד, אַז אַז גַעֲקוּמָעָן לְמִנוּחָה בְּבוּדוֹ אַז שטאט פֿרָאָג.

דער מהר"ל האט מחרב געווונן אַזְצָר פֿוֹן ספרים וחיבורים וואס באַלְיכָּטָן די וועלט מיט זיין וואָנדְרָלִיכָּעָה חַכְמָה. פֿאַלְגַעְנָד זענען דִי נעמען פֿוֹן דִי הייליגע

"שמעתי בקבלה מרבות".
אין אַרְדָּעָבֶן גַעֲזָאָגָט ווער זיינָעָרְבָּס זְבִיבָּס זְבִיבָּס שטאט ניקלשבורג. נאָך צוֹאַנְצִיג יַאֲרָבִי, אַז אַרְדָּעָבֶן של"ג אַז דער מהר"ל אַרְבְּעַרְגָּעָגָעָן אַז דִ שטאט פֿרָאָג, ווי דִארָטָן אַז שטאט האט ער געפענט אַבְית וועד לחכמים, און מרבִיצָן תורה געווונן, און אַז גַעֲזָאָגָט ווער זיינָעָרְבָּס זְבִיבָּס זְבִיבָּס תְּלִמְדִים.

לוח היאירצ'יטן

יאַרְצִיטָן פֿוֹן רְבּוֹתָינוּהָקְ' וְאַנְשֵׁי שְׁלוּמִינוּ וְוָאַס גַעֲפָלָט אַז דִ קְוּמְעַנְדִּיגָא וְוָאַך

בְּכָכָה חַסְדִּים / נְכָכָה

ביה"ח בקרית יואל	תשי"ג	הרב החסיד ר' ניסן משה בן ר' שלום ע"ה כהנא	ט"ז אלול
ביה"ח בקרית יואל	תשס"ב	הרב החסיד ר' יצחק בן ר' יוסף צבי ע"ה געלב	ט"ז אלול
ביה"ח נינו דזערסי (סאטמאר)	תשל"ט	הרב החסיד ר' יהודה ארי"ן בן ר' צבי מרדכי ע"ה ארגעל	י"ז אלול
ביה"ח דקריתינו הקדושה	תשנ"ט	הילד עקיבא שמחה ע"ה בן ר' יחזקאל ה"ז ואנהצקער לא הינה אהרי זש"ק	י"ח אלול

שטעארקע לשונות וואס שטייט איסגעקריצט
אויף זיין מציבה:

איין חיקר ותיקן הרבה גדרים בשל תורה ושל
סופרים, עשות ספרים אין קץ חבר, וככל חכמה
ומדען דוד הרם, אין כמותו גבר בגברים, ולודמייה
תלהה כי אין מספרים, רבנן שכל בני הגולה...

די הייליגע ספרים פונעם מהר"ל

מיר וועלן אראפערעגן עטליכע לשונות
איבער די גראיסקייט, ואונדערליךיט, און
סגולות, ארום די הייליגע ספרים וואס דער
מהר"ל האט מחבר געווען.

דער הייליגער בני יששכר זי"ע שרייבט
"עס איז ידו פאר יען, איז זיינע רייד זענען
געזאגט געווארן דורך רוח הקודש, און ער האט
זיך באנצטט מיט די ספר ציראה."

אין ספר שני המאורות ברענט ער, "די ספרים
פונעם מהר"ל זענען מסוגל צו ניצול ווערן פון
מינוט ח'ו".

דער הייליגער קאנצקער זי"ע האט זיך אמאָל
אויסגעדריקט, "די ספרי המהרא"ל געבן ארין אל
שכל און פאָרטאַנד צו פאָרטשטיין אָשטייל
גמראָן פּוֹסְקִים".

דער הייליגער קאנצקער מגיד זי"ע פֿלעגט
נאָר אָסָּאָר לערנען אין די ספרי המהרא"ל, אָזֶה
אויך פֿלעגט ער שרייבן דערויף הଘות.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל

זיך עס הערטשט אַנגעהויבן, אָון ווען דער
מהר"ל איז עטליכע געווארן האט ער וויטער
שטענדיג געראטעוועט אַידישע געמיינדעם פון
שראָעקליכע "בלוט בלבולים".

*

איין ספר מליציאָש ווערט געבענצעט אָז דער
מהר"ל האט געפּויעַלט בּוּמִים קִיסְעַר רַוְאַלְפִּיךְ אָז
ער ווערט אַרוּסְעַבָּן אָבָּפָּעַל, אָז דִּי רַכְטַעַרְסִים
טָאָרָן מַעֲרָן נִישְׁטְצָהָעָרָן צָו אָטְטִי פְּאַלְשָׁעָבָּלָוט
בלבולים.

גדול ומholל מאד

מיר וועלן אַראָפְּרַעְגָּן עַטְלִיכָּע
וְאַונְדְּעַרְלִיכָּע אַיסְדְּרִיךְן וְאָסָּוּס וְעַרְבָּעָנָגָו
אַוְיפְּן הַיְלִיגָּן מהר"ל, אָון דָּאַס גִּיבְט אָונָז אָ
טִילְוּוּיְזָעָר בְּאַגְּרִיךְ אַיבְּרָן הַיְלִיגָּן מהר"ל,
זֶוְילָקְ:

"נִתְגַּדֵּל בְּקָדוֹשָׁה וּבְתָהָרָה עַל בְּרֵכִי אַבִּי,
וּעַל כָּל בְּנֵי גִּילּוֹן, וּנוּשָׂה אַרְיֵ שְׁבַחְבּוֹרָה,
גָּאוֹן הַגָּאוֹנִים, אִישׁ אַלְקִים קָדוֹשׁ וְטוֹהָר, בְּקִי
בְּנֶגֶלָה וּבְנֶסֶתָה, שֶׁר גָּדוֹל הַיְיָ לִיהְוִים, כָּל חִכְמִי
דָּרוֹן הַשְׁכִּימָוּ לְפַתְחוֹ..."

דער סדר הדורות שרייבט אויפְּן מהר"ל ווי
פאָלְגָּעָנְדָן: "זָנוֹר הַחֲכִימִים, מִוְתַּהְדּוֹר, מִימְיוֹן שְׁתַּוְתַּחַת הַפּּוֹצְצָה יְשָׁוָּאָל, הַעֲמִיד תַּלְמִידִים הַרְבָּה וְיִסְדַּקְבָּה
בֵּית הַמְּדֻרְשׁ הַנְּקָרָא קָלוּזָה וְהַרְבִּיךְ תּוֹרָה בְּתַתָּכוֹ".
עס איז אויך כדי צו ציטירן עטליכע גאר

זַאַק אַ גַּפְּגַּרְטָע גּוֹיְאִישׁ קִינְד וּוָסָעָר וּוָיל
אָונְטְּעַרְוָאָרְפָּן דָּא אַינְ שְׁטוּב כְּדִי צָוּ קָעְנָעָן
מַאֲכָן בְּלֹטְ בְּלֹבְלָוּ - וּוָסָ אַינְ יְעַנְצָ צִיִּיטָ
אַיְזָ דָּאַס לִיְדָעָר גְּעוּוֹן אַפְּטָע עַדְשִׁינְגָּן,
צָו אַוְיפְּהִיְיטָעָרָן דִּי גּוֹי מִיטָּ דָעָם שְׁלִילָאָזָע
קָאַנְסְּפָאַרְאַצְּיָע אַז אַיְדָן לִיְגָן אַרְיִין בְּלֹט אַיְן
דִּי מְצָוֹת.

דִּי מְאָmuָה האט גְּלִיךְ אַנְגָּעוּהוּבָן צָו שְׁרִיעִין,
אָוֹן מַאֲכָן יְאַמְּרַלְיכָע קָוּלָהָן, כְּדִי צָו אַנְשְׁרָעָקָן
דָעָם גּוֹי, אָוֹן דָעָר גּוֹי אַיְזָ אַנְטָלָאָפָן מִיטָן זַאַק
אַיְן דִּי הָעָנָת.

וְעַן דָעָר גּוֹי האט אַנְגָּעוּהוּבָן אַנְטָלְוִיפָן פָוּן
דִּי שְׁטוּב פּוֹנָעָם מהר"ל, האט עַד נִישְׁתְּגַעְזָה
וְאַיְזָ גְּרוּפָע וְעַכְטָעָרָס וְעַלְכָעָה האָבָן אַכְתוֹנָג
גְּעַגְעָבָן אַיְזָ דִּי שְׁטָאָט זָעְנָעָן אַיְזָ גְּעַגְעָנָט,
אָוֹן וְעַן דָעָר גּוֹי האט אַנְגָּעוּהוּבָן צָו לִוְיָפָן, אָוֹן דִּי
וְעַכְטָעָרָס האָבָן אַיְם בְּאַמְעָרָקְט מִיטָן זַאַק לִוְיָפָן,
הָאָבָן זַיִי צְזָזָמָעָשְׁטָעָלָט אַז זִיכְעָרָה האָט עַר אַיְן
דִּי טְוָנְקְלִיקִיט פָוּן דִּי נַאֲכַט עַפְעָס גַּעֲגַבָּט, אָוֹן
הָאָבָן בְּאַלְדְּ גְּעַכְאָפָט דָעָם נְווּי.

עַפְעַנְעַנְדִּיג דָעָם זַאַק, הָאָבָן זַיִי פּוֹנְקְטָלִיךְ
פְּאַרְשְׁתָאָנָעָן זַיִן לִוְיָפָן, אָוֹן זַיִן צִילָן, אָוֹן הָאָבָן
אַיְם גְּלִיךְ גְּעַקְיִיטָעָלָט פָאָרָן וְעַלְאָן אַונְטְּעַרְשְׁטָעָלָט
אַבְּלֹט בְּלֹבְלָ פָאָר דִּי אַיְדָן.

אַיְבָּרִיגְ צָו זָאָגָן אַז דִּי אַיְדָן זָעְנָעָן נִיצְוָל
גְּעוּוֹרָן יְעַנְעָ אִירָאָ בְּזָכָות פּוֹנָעָם מהר"ל פָוּן
אַזְיכְּרָעָן בְּלֹטְ בְּלֹבְלָ וְאָסָעָה אַטְ גְּעַקְעָנָט
קָאַסְטָן אַסְאָרָ פָאָר דִּי אַיְדָן, אַבְּעָרָ דָאָן האָט

סִימּוֹן
טוֹבָה
וּמְזֻלָּה
טוֹבָה
הָאָלְנוּ
וְלְכָלָל
יְשָׁרָאֵל

המשך הלכות תפילה

די חכמים ז"ל רופו עם אין תפילין;
ס"ד אעטילכע פירושים דערוייך; א.
ס'טימיש איכוח, אבחינה פון א ויכוח
מייטן איבירשטיין ווען מ'בעט בעים
דאוענצען;² ב. א לשון פון אפשיזן,
דאם הייסט דורך די תפילין וועט מען
ווערן אונגשידט פון מהשבות רעות,
און מעשים מגנים;³ ג. א לשון פון פלאות
וואונדרליכע זאכון, וויל דורך די תפילין וועט מען
געדענבן די נסימ וונפלאות וואס דער איבירשטיין
האט געטען מיט איידן;⁴ ד. א לשון פון פראבאנד
'חיבור', דורך די תפילין האבן די איידן א דביבות
מייטן איבירשטיין.⁵
די בית פון די תפילין האט צוויי געמען א. 'בית';
ב. 'ציציה'.⁶

גוף נקי

כדי צו לינן תפילין ווי מדארף, דארף מען קודם
האבן אן רייןעם גוף נקי, אונס מיינט א מייאל
ארויסיגין אין בי"כ צו רײַנְגָּן די גוף פארן אנטון
תפילין.⁷
דרעריבער זאל מען בודק זיין צו מדארף
ארויסיגין, אבער ס'גענוג בדיקה, אונס אויב מדארף
נישט ארויסיגין הייסט דאס מדינה א גוף נקי.⁸

די כוונה פון תפילין

בי"יעדע מצה איז די הילכה או מצות צרכות
כוונה, אונס הייסט מדארף אינזון האבן בשעתן
טונ די מצה או 'מ'אי' מקים די מצה פונעם
אויבירשטיין. אויב האט מען נישט אינזון געהאט

משניות (עריבון פ"י מ"א); מועד כסון (פ"ג מ"ד);
נדרים (פ"ב מ"ב); גיטין (פ"ד מ"ד); שבוטות (פ"ג
מ"א); ידים (פ"ג מ"ג).

תוס' מנהות (לד: ד"ה לטוטפות) והוא כמומו שדרשו
בנסחרין (מד) ויעמוד פנחס ויפלל (תהלים קו ל)
עשה פליות עס קונו.

הכתב והקבלה, והוא כמו כי הפללה הי חסיד לו
(תהלים ד ז).

יפה לבב (ס"י כה סק"ג).

והוא כמו נפוחoli אלוקים נפתלי (בראשית ל ח)
ופירוש רשי' נתחברתי.

מנחות (לד): שו"ע (ס"י לב סל"ח) יעשה ארבעה
בתים מעור אחד של אש בית אחד של לד, ו
והגר"א מצא מרז לכינוי תפילין בשם בית השוא
בגימטריא הר"ת של ארבעת הפרשיות קדש והי כי
יביאך שם ויהי אם שמע שהוא תיב מנני בית.

סוכה (כו): אוחז ברצואה ואני אוחז בקציצה,
ופירשי' קציצה הון תפילין עצמן, ועתם להה מפניהם
שיש בתפילין של ראש ארבעה חדרים, תאימים, וכל
חדר הוא קצוץ ונפרד מחבירו.

שבת (מט) אמר רבינו ינאי תפילין צרכין גוף נקי
אלישע בעל כנפים, שו"ע (ס"י לח ס"ח) חולה
מעיים פטור מתפילין הגה אפילו אין לו צער
ובמ"ב (סק"ב) 'משום דעתפין בעי גוף נקי'.

מ"ב (ס"י ב סק"ג), ועי' נימוקי אויח' (ס"י ג סק"ג);
ובשות' חי הלי (ח"א סי ט).

אורלי מלרים

פסק הלכות ואס עונגע גגע ווען מהאת קונדרע אונדרערהים
מונך הסדר שדעניא לארא או הדפס
יע"ג דה"ג יואל מיל' שע"י מאסא אומטש בלט' א חדב' מ"ג

לשם יהוד

שטייט אין די הייליגע ספרים או פאר
יעדע מצה, זאל מען זאגן לשם יהוד קודשא בריך
הוא ושכינה' וכו', אונס דעמאלאטס אפליאו בשעת
ער טוט די מצה האט ער עס נישט געטן ווועס
באידאך צו זיין לשמה, גיטט עס נאכלין אויף צום
אויבירשטיין, וויל דיבור וואס מזאת געוגנט איז
שטעקער פון די מוחשבה דאתי דיבור של לשם
יהוד ומפק מידי מוחשב!⁸ אונס מיטן אונס לשם
יהוד האט דער סטרא אהרא נישט קיין רשות זיך
זו מדבק זיין אין די מצה.⁹

ווען דעם זאגט מען לשם יהוד פארן לינן תפילין
אונס אין דעם זאגט מען אויך די טעמי המוצה.¹⁰
מידאך עס זאגט מיט כוונה וויל אויב מיזאנט עס אונס
כוונה איז מעגליך או מזאת גערנישט איפגעטען.¹¹
(דריבער איז אעה טובה צו זאנן אין סידור).¹²

אי את יהיב לבך לי אונס יעד דאת כולה דילין;
ואמרו בדראש רבה (בגדילון ש"ו); ובספה' ר' פ"י ס"י הלו
חושוב והלב מטאזה כי ולכון צוה יתברך להניה
שם התפילין לקל על מלכות שמים לבב וגפש"
(באיור הגרא"א סי' ה).¹³

16 שי"ע (ס"י כה ס"ה).
17 עטרות זקנים (בגילון ש"ו); ובספה' ר' פ"י ס"י הלו
מים חיים (שופטים ד"ה על פ') אונס אונס מכון
במוחשתתו עני הדי פרשיות הר' ה'ם כמושנים על
הכותל או על הגג.

18 צעטל קטן, מאור ומשמש (רמזי פסח ד"ה זה יש
למרומו), קדשות לוי (בשלוח), באר מים חימס. פלא
יעץ (עריך דיבור); של'יה (מצות תפילין פ"ב א'ות
ב): יאניג ריגל לומר בזזה הלשון: הרני מוכן ומזומן
לקיים שמוות מצות עשה אלו וכוי שצווו הקב"ה
בଘורת תפילין לשם יהוד קב"ה ושכניתו. שבט
מוסר (פל"א), וארכזות חיותים (ס"י כה סק"ט) וידוע
דעת הנודע ביהודה בשיתות (ו"ז ח"א סי' צג) נגיד
אמירות הלשון יהוד, ובדברי יוזיאל (מקבב מהר"ק
משנאוע זע"ז) שכבר מהו עלי גדי שוארל, ובבעל
שער פלה (בעל במר מים חימס) צ"ל, ובמאסף כל
המחנות (ס"י כה סק"ט) כל הנ"ל, ושגם בסידור
יעב"ץ הסכלים לאמרו. ובמנגagi חת"ס (הוספות אחרות)
שהכתוב סופר צ"ל אמר שאבוי בעל החות"ס צ"ל לא
אמר לשם יהוד מושום קפיטת הנודע ביהודה, עכ"ז
פעמים הי' מקנא באוון האמוראים אונס.

19 אור לישרים (דרוש א).

20 והוא מיסוד ע"פ דבריו השו"ע שכתב יוכן בהחטם
(לקוטי מהר"ח).

21 ראה באר מים חיים (משפטים) הילכ' כמבעור באמרות
לשיח זיהו ואר לא באמרי הילא מליא ר' ר' ר' ר' ר' ר' ר'
הדברים האלה על לבבו לקל עלי המלוכה וויצה
לשבעד כל האותות אליו ולהכחים עצמו ביהודה יתברר
וכו' (וע"ש ד"ה ועל כן אמרו ר' ר').

22 מ"ב (ס"י צג סק"ב) 'האריז'ל' הי מותפלל מתור
הסידור כד' שכון מאד, גם שלא להבלע נקודה,
והכל לפ' מה שמרוגשי האדם בנפשו.

אי מען נישט ייזא¹⁰, (בדיעבד איז מען ייזא אויב
ס'אי ניכר פון זונע מעשיים או ער טוט אונס צו מקים
ו'זין או מצה').¹¹

אם מצה וואס די תורה האט גערשרין אט טעם
דארף מען לכתהילה איז אינזון האבן די טעם פון
די מצה,¹² אבער בדיעבד או מזאת נישט אינזון
געהאט האט מען ייזא זונע.¹³

מדארף אינזון האבן או דער אויבירשטיין האט
געהיסן לינן תפילין וואס ס'טיט גערשרין איז זי
אודער באשעפר איז אינזיג (אין די פרשיות פון שמע
אונזוי אט שמוי), אונס ד'פרשה פון יציאת מצרים (אין
די פרשיות פון קדש און וה' כי' ביאך), אונס דאס דארף
מען לינן אויך דילנקע האנט געטען מיט
אויבון קאף קענו ד'מו, כדי צו געדענ Kunן ד'נסים
ונגפלאות וואס דער אויבירשטיין האט געטען מיט
אונזוי בי' יציאת מצרים, וואס ד'נסים וויזין או ער איז
איינזיג, אונס ער האט ד'כח אונס געוולטליגקיט איבון
אי' הימל אונס אונטן אויך אונטער וועלט זונע זו זונע זו זונע.¹⁴

ריזן איז,¹⁵ (ביז דאי כוונת המצוה).

אונס אויב וועט ער צוקומע אונס ער זאל טאקע
טראכטן אונס ער איז משעב די נשמה וואס איז
מוח ציט זונע אלעל הוושום אונס כוחות,¹⁶ אונס די הארץ
ו'יד רתאות אונס מוחשובות זונען, זומ איבירשטיין,¹⁷

10 שי"ע (ס"י ס"ס ס"ד) זי'א שרכוכות כוונה לעאת
בעשיות אונתיה מצוה וכן הלכה. ובמ"ב (סק"ח)
שאומס לא כוינו לצאת די הוות בעשיות המצוה
לא עיא מה'ז, וזריך להזרז ולעשותה, ואיפיל אט
ספק לו אט כוינו אט מצוה ד'ארויתא ספ'יא
לחומרא, כ'כ הפרומ'ג (ס"י תקפט) ונו'ל דלא יברך
אל על המצוה. ועי' להלן.

11 מ"ב (ס"י ס' סק"י) בשם הח'י אונס, ווע' דרכ
פיקודר (קדממה און סק"ה) שחולק על הח'י אונס
יבוזלט כוונות הטעם אונס ייזא זי' הח'י אונס
דאיל'כ' יקשה לנו למה נכתבה דוקא זאת המצוה
בטעם.

12 מ"ב (ס"י כה סק"ט) זי' אונדין באכילת מצחה ווישיבת
סוכה. ודעתה העורשה (ס"י כה ס"ח) שלא ייזא,
שכתב 'עד שאפי' הפסוקים דס'ל מצות א' זי'
כוונה מ' זיהו ודי שיש לו לידע עיקר המצוה
ומהותה, ובתפילין אט לא שיט אל לו עניה כלל
לא קיים המצה והו כמעשה קוף בעלמא'; אכן עי'
במ"ב (ס"י כה סק"ט) 'כתב הפומ'ג' בדיעבד איפיל
לא כוון רק לשם מצוה בלבד יברך.

13 טור (ס"י כה ס"ה).

14 ואש השנשה מלאה כל הגוף כדאיתא בברכות (ו'
מ' מ' עיקר במווע וע' כהה שבה שמווע מושל על כל
חוותיה שבוגר כמו שהראש מושל על הגוף. סי' דר'
בית עקיב' עמדין דרכ').

15 ואמרו בירושלמי (ברכות פ"א ה"ה) 'אמר הקב"ה

103

וְאֶתְנָהָרָה
עַל תְּהַשׁ עֲדֵי

לטובות ולחועל
אי"ש גולן גון
זיך מחותפין זיין

בצל הקודש

פון כ"ק מרן רביינו עט"ר שליט"א

הבן מר צונענשטייל פראדינגען סורוויסים איז'

קול איחוד טeahsh

15 קנוגל אונזאנער בענין

**718.451.8674
514.500.8674**

אפקטילונג פאר חזון תשרי 15 דין די מעין

בית כ"ק מון אדמור"ר שליט"א

Secretarial of
Grand Rabbi of Tosh

9 Ave. Beth Hakev, Kiryat Tosh, Boisbriand QC J7E 4H4
Fax (450) 433-9379 In Yeshiva (450) 430-6420 Tel. (450) 435-0209

רחוב בית הלאום, קריית טוש,QC J7E 4H4
טלפון בוטשראנד, 433-9379 פקס יישיבת טוש, 430-6420 טלפון, 435-0209

זמן כניסה

אל הקודש ב涅ימה

אצל כ"ק מון אדמור"ר שליט"א

לקראת ימי הרחמים והרצון

מיוחד לתושבי קרייתינו הקדושה

יהיה בעוזה בימי

ביום ב' - ג' פר' כי תבא

וביום ב' - ג' פר' נצבים

משעה 5:00 אחצ"ה עד 8:30 בערב

בחדר פרטוי

למיטה לבניין ביהם"ד הנגדל

אח"כ לא ידה עד זמני כניסה לפני יומ"ט

פיעולטס אליעם גוטס
公报ת כתיבה והזמנה מוגברת בקבינט של צוותים גמורים
העומדים על משמרות הקודש

יעשע היעשע הילרי גבט אטיאג

אחסן היין

פנור חוויה
100%

\$1.200

א גוטע וואך טײַערע ערלטערן!

ההוּרִים מְוֹסִיףָן!
פרנס השבעה · \$3,600
והמוסיף מוסיפין לו על זכויותיו

אַקְרֵיָה
מ' פ' תְּצָא · 0

כִּי טוֹב יְמֵם בָּמָבָאָרִיךְ

לְלַעֲמָה.
בְּגָדָגָגָג.

בְּנֵי
בְּנֵי

בְּתַכְונָה

בעורח השם יוסי	
גילה אמר, יהולמים נל' רаш שצוחהנו	נוד' ישענ' ביהו' והבוחזין יהולמים
קול שנון וול שוחה חול חוץ וקול כלת	ברוך שיחיינו וקוננו ומגנו למן הנה
ציבגדים או' בהו לחזון את קרבינו ויזידוי	ציבגדים ביטחון כלת, גב' גב' קורחים
לטוטחן בשיכחה, כלת, גב' גב' קורחים	החו' הח'ן היינפל בע"ש
כני' שטנון' ז'	בע'ג הלה' התהלה' מהוללה
כרי' צפורה צירום' תמי'	שייח'ים בגושטו'ר'ן, לעול' טוב וכשנה טורה ומיצטל'ה'
כמי' ב' סדר' שיזרכ' בכל' טומ'ן' (וכ' רבא)	או' לוי' ט' אול' שפה' לה'ק' הניגאל'
7:00 סכלט', פינס' בשנייה 6:00 והוחנה בשנייה	7:00 סכלט', פינס' בשנייה 6:00 והוחנה בשנייה
באלומ' גינ' קלין'	וא'ה' בו'ש שוחחט' שובי' מומגולת הטוב בל'ג'
14 RAZFEKI WAY, MONROE, NY	ויזידים הפה'לים פלאו'ן, באסם' לאט'ם
תו'ר הח'ן יעאל ברוין ז'	תו'ר הח'ן הריה'יעאל ע'ו'
יעישול'ן זוד' וויזידאך'ן ז'	תורי'ה'
רו'ת'יא'� ע'ו'	

אל מעלה כבוד חברינו וידידינו הנאמנים, אנשי שלומינו ולמידי
וחסידי "ק' מרן רבינו הקדוש ז"ע, ובבלחה"א כ"ק מרן רבינו שליט"א.
תכבד בזה להחミニיכם לבוא ולהשתתף ולהתעלט באוהבים בעת שמחה
ישוא' צאצאיינו היקרים, בזמנם ובמקום המוגבל ה"ל, ובעזרת השם בעת
שמחתכם ווועידיכם ישמח לבונם אן.

כָּנְמוּמִים

ארדינצוליגן
אייערד הזמן
ביטע רופט
ארדין צום
معدכת
718.451.8674
עקסטנטישן
840

ניעס, בארכיטקט
און אנטווקלונגען,
איןערהאלב
**קיהילותינו
ומוסדותינו
הקדושים**
חויזשן מקרת אנטשי
שלומינו בחרבי תבל

במקודחה לדור

קענען זיין גרייט אויף די פאראהער און קונה זיין די מסכת בקנין נצח.

נאך די סדר הלימוד האט זיך אפגעשפילט די ריכטיגע קידוש שם
שמים, וווען די תלמידי שיעור ב' האבן זיך פאראהערט אויף איבער 100
בלאט גمراיא אין מסכת בא בא בתרא, און א גראוס חלק פון די תלמידים
האבן זיך גואר פאראהערט די גאנצע מסכתא 175 בלאט וועלכע זיין
האבן געלערוט משך די פאראלאפענען 2 יאר, די עעלבע האבן די תלמידי
שיעור א' זיך פאראהערט בי די מגי"ש שקלא וטורייא די ערשות האלב
פון מסכת בא בא בתרא, קרוב צו 80 בלאט וועלכע זיין האבן געלערונט
משך די גאנצע יאר.

עס איז געוען ערהאָבן בילד און א געואַלדיגע נחת רוח
צוצוקון ווי די בחורים קענען די לימודים און די מסכת בעל פה ישר
והפה, און עס איז אודיאִי געוען די שענסטע און ריכטיגע כבוד פאָר
מרן רבינו הקדוש ממשי מעל, וווען זיינע תלמידים שטייגן בתורה און
פאראהערן זיך איזיפיל בלעטער אין די תעג אָרום זיין יומא דהילולא
קדישא. עקסטער האט כ"ק מrown רבינו שליט"א ביי די דב"ק בעט די
סעודת הילולא מיזוח לבחוּרי היישוב אויף אָרויסגעברענונג נחת
רוחוּ וקורות לבבוּ, צווענדיגי ווי די ישיבה גודלה תלמידים הארעוען
אויף די תורה הָקְ און פאראהערן זיך איזיפיל בלעטער גמרא בעל פה.

אין די יעכטיגע פאָרבַֿלְּבַֿעְּנָעָן ווֹאָכְּן בֵּין סֻוּפְּזַמְּן קְוּמְטַ פָּאָר די
חרות הלימודים בלימודי הלכה ווי מלערונט און מ'חזרות צו זיין גרייט
אויף די פאראהער אויף גאנץ הָלְ בָּשָׂר וּחַלְבָּ וּוּעַלְכָּעָ אֶזְ גַּעֲלָרְוּנָעָן
געוּוֹרָן משך די פאָראַלְּפְּעָנָעָן יָאָר.

אשרי מי שגדול בתורה ועמלו בתורה!

*

סוקסעספּולע קאמפּיָן פָּאָר קרון חתנים דישיבתינו הָקְ

אין די פאָראַלְּפְּעָנָעָן תעג איז פְּאָרגְּעָקְּמוּנָעָן די יְעָרְלִיכְּעָן קאמפּיָן
לטובת די גאָר ווּיכְּטִיגְּעָ קְרָן חתנים לבושי מְרָדְכִּי דישיבתינו הָקְ,
וועלכע שטייצט אֶבְּרִיטְּעָ תְּמִיכָה פָּאָר די עַלְטָעָן פָּוּן תְּלִימִידִי הִישְׁבָּה
בעט וווען מְשִׁטְּיִיטְּ אֶין תְּקוֹפָה פָּאָרְן חַתּוֹנָה מאָכְּן די תְּלִימִידִי הִישְׁבָּה.

קרון חתנים לבושי מְרָדְכִּי גִּיטְּ שׁוֹין צוֹרִיק צענדייגע יָאָרְן, וווען
די קְופָה אֶזְ אָוּקְּגָּשְׁטָעָלָט גַּעַוְאָרָן בְּרָכָתְּ הִקְדָּשָׁה פָּוּנָעָם מַיִּסְדָּקָה
הִישְׁבָּה מְרָן רבינוּ הקְדָשָׁה זַיְעָן, לעילוּ נְשָׁמָתוּ פָּוּן בְּנוּ חַבִּיבָוּ, אִיש

שִׁבְתִּינָנוּ הָקְ, שִׁכְּבָה גָּדוֹלָה אֶוּרְ הַחַיִּים :

גרויסאַרטיגע סדר החוּזרה ובחינה בעל פה אויף גאנץ מסכת בא בתרא

אין די לעצטערע ווֹאָכְּן בעפָּאָר די יְוָאָ דְּהִילְוָא קְדִישָׁא פָּוּן
רְבִיּוּן הַקְדָשָׁה זַיְעָן אַיז אָפְגָעָהָאלְטָן גַּעַוְאָרָן דִּגְרוּסָעָן חַזְרָה אויף אַלְעָ
לִימְדִים אַיז גַּמְרָא פָּוּן די פְּאָרְלְאַפְּעָנָעָן יָאָרְן, וווען לוּטָס אַפְּאָוָאִיסְ-
גַּעַשְׁטָעַלְטָע סִדְרָ החזָרָה האָבָן די תְּלִימִידִים אַבְעַרְגָעָן'זָוָרָט גַּאנְצָ
מסכת בא בא בתרא.

עטיליכע מְאָל אַיז פְּאָרגְּעָקְּמוּנָעָן גַּרְעָסְעָרָעָ סִדְרָ הלִימָוד פָּוּן
מערערע שעשות רצופות, אַונְסְוּף סִדְרָ האָטְמָעָן גַּעַנְוּמָעָן אַבְחִינָה בְּכַתְבָּ
אויף די לִימְדִים.

די חַשְׁבָּעָמִיגְיָש הַרְהָגְרִים סְגָלְרִים שְׁלִיטָא הָאָט סִדְרָ
אוּפְגַעְטְּרָעָטָן מִיטָא שְׁטָאָרָקְעָן דִּיְבָרִים פָּאָר די תְּלִימִידִי הִשְׁבָּה, ווּיְ
עַרְתָּה אַטְרָמְגַעְרָעָדָט פְּאָרְשִׁידְעָנָעָן אַז די גַּרְעָסְעָרָעָן חַזְקָקָ פָּאָר אַתְלִימִידָן
אוּן אוּיךְ שְׁטָאָרָקְעָן אָרוּסְעָגְעָרָעָנָעָן אַז מְעַן קָעָן זַעְהָן ווּוִיְיטָמָאַיז גַעַשְׁטִיגְעָן בֵּין אַהֲרָן, אַונְפָּוּן
דָעַם נְעָמָעָן די רִיכְטִיגְעָ שְׁטוּפָן אַנְצְׁגָוּן ווּוִיְיטָרָעָ.

די פְּאָרְלְאַפְּעָנָעָן זַוְנְטָאָג עַקְבָּ, אַטְאָג נָאָךְ חַמְשָׁה עַשְׂרָבָה, ווּאָסָ
איְזָ אַפְּאִינְגָעָן צִיְיט פָּאָר הַתְּמִדָּת הַתּוֹרָה אַיז אוּיךְ פְּאָרגְּעָקְּמוּנָעָן אַז
שְׁטָאָרָקְעָן סִדְרָ הלִימָוד פָּוּן 5 שָׁעָה רְצּוּפָה, אַונְנָאָךְ די סִדְרָ הלִימָוד אַיז
פְּאָרגְּעָקְּמוּנָעָן אַסְפְּעַצְיְּלָעָן דְרָשָׁה דָוְרָקְהָיִיְהָ פָה מְפִיק מְרָגְלִיתָן כְּקָ
אַדְמָוָרָמָרָמָה שְׁלִיטָא, מְחוֹתָן פָּוּן כְּקָ רְבִיּוּן שְׁלִיטָא, ווּאָס בְּמַתְקָ
לְשׁוֹנוּ הָאָט עַרְנָגְעָוָרָעָמָט די תְּלִימִידִים ווּיְיטָרָ שְׁוָקָד צוּזִין עַל
דְלַתִּי הַתּוֹרָה מִיטָא הַתְּמִדָּת אַוְן בְּהִירּוֹתָן.

צָוּמָעָן אַיז דִּיְרִיעָא אַיז פְּאָרגְּעָקְּמוּנָעָן סִדְרָ הלִימָוד פָּוּן 7 שָׁעָה
רְצּוּפָה די פְּאָרְלְאַפְּעָנָעָן דִּינְסְטָאָגְרָה הַעַלְלָטָן, ווּוְעָן כְּהַכְּנָה צוּדִי יְוָאָ
דְּהִילְוָא קְדִישָׁא פָּוּן רְבִיּוּהָקְדִּישָׁה זַיְעָן, אַבְנָדִי תְּלִימִידִי הִשְׁבָּה אַיז לְוִיכְפָּן
די סִדְרָ הלִימָוד אַבְעַרְגָעָן'זָוָרָט בְּחִנָּתָה חַזְרָה אַלְעָן לִימְדִים צוּ

משמש בקדוש מוה"ר י'צחק נחום האמברוגער הי"ו, ואוכלים פירותיהם בעולם זהה, והקרן קיימת לעולם הבא.

שיבת קתנה תפארת משולם פייש
נין אורך:

ספעצייעלע סדר החוּרָה אֹן קלענעֶרֶע בחינוך קומען פאר אין בעפֿאַרְבּֿרְיִיטֿוּנְג צוּס גרויסן פֿאַרְהָעֵר אוּף גאנץ הלכות מוקצה

אין די יעוצטיגע טאג האבן תלמידי שייעור ב' זוכה געווען בס"ד צו
שנײַידִז דִּינְטוּעַ פִּירָות, נאָן גוט אַדְכְּלָעָרְנָעַ מִטְּ אַטְּיִקְּיִיט אָן הַבְּנָה
בְּהַרְהָא גָּאנְצַ הַלְּכָות מַוקְצָה, שׁוּעַ אָוְחַ סִימָן ש"ח - ש"ט - ש"י, טור,
ב"י, ד"מ, מחבר, רמ"א, מ"ט"ז, שו"ע הרב, ועוד ראשונים ואחרונים.

אוזי די חשוב בעחרורים האבן געלערנט אלע שיטות און מהלכים
מִטְּ אַטְּיִקְּיִיט קְלָאָרְקִיט, האט מען אַגְּנָהָבוּן אַסְפֿעַצְיִילָעַ סִדְרָ
החוּרָה מַזְאֵל עַס קענען אַבְּעָרְ'חוּרָן סְצָאַל זִין כְּמוֹנָה בְּקוֹפְסָא.

מַהְאָט אַבְּעָרְגָּעָרְ'חוּרָט גָּאנְצַ שׁוּעַ הרב, וואָס דַּאֲרָט אַיז מִסְדָּר
יעַדְעַ הַלְּכָה, אָן מַהְאָט מִסְדָּר גַּעֲוָעָן נָאָךְ יַעַד עַטְלִיכָּעַ סֻעְפִּים וְאָוֶר
סְוּוּרֶט גַּעֲנְדִּיגְט אַעֲנִי, פֿאַרְהָעָרט מַעַן זִיר בַּיִם סְפֿעַצְיִילָעַ בְּחִנּוֹת
הַשִּׁיבָה, אָן נאָן עַנְדִּינְגַּן דִּי אַלְעַ קלענעֶרֶעֶן הַלְּכָות אָן בְּחִנּוֹת, וְעַט
מַעַן זִין גַּרְיִיט זִיר צוֹ שְׁטַעַלְן צוֹס גַּרְוִיסָן פֿאַרְהָעָר בְּעַהָא אַוְיפְּ גָּאנְצַ
הַלְּכָות מַוקְצָה.

דָּעַר חַשְׁבָּעָר גַּעֲרְטִיִּירְ' רְ'מַהְרָב הַגָּאוֹן רַבִּי חִימָם הַרְשָׁמָן
שְׁלִיטָא הָאָט צַוְּגָעָשְׁטַעַלְטָ אַיְגָנָאָרְטִיגָּעָשָׂ שְׁאָלוֹת הַלְּכָה לְמַעַשָּׂה בַּיִם
יעַדְעַ עֲנִינָא, כְּדִי עַס זָאַל אַרְוִיסְקָומָעַן קְלָאָרְעָרְדָא דִּי חַזְרָה.

עַס אַיז אַנְחָת צוֹ זְעהָן דִּי גַּעֲוָאַלְדִּיגְעַ טַוְּלָתָה תּוֹרָה פָּוּן דִּי
חַשְׁבָּעָר בעחרורים, אָן דִּי שְׁמָחָה וְשְׁלָוֹת הַנְּפָשָׁה אַוְיפְּ דִּי פְּנִימְעָר וְעַלְכָּע
לִיכְטָן מַיְטָ אַשְׁמָהָת הַתּוֹרָה, בַּיִם עַנְדִּינְגַּן חַזְרָן אָן זִיר שְׁטַעַלְן
הַבְּחִנָּה דִּי שְׁיִינְעַ סְגִּיאָה פָּוּן הַלְּכָות מַוקְצָה.

אוּף בעחרוי שְׁיִעּוּר גָ' חַזְרָן אַבְּעָר אָן דִּי טַעַג גָּאנְצַ הַלְּכָות בִּישׁוֹל
וְהַתְּמָנוֹ אָן גַּרְיִיטָן זִיר צוֹ דִּי גַּרְוִיסָעָ פֿאַרְהָעָר בְּעַהָא.

כל השונה ההלכות בכל יום מובטה לו שהוא בן עולם הבא.

*

הצדקה והחסד, הרב הצדיק רבבי מרדכי זי"ע, און פון דעמאלאטס בי
הוינט האט שווין די קרן פֿאַרְטִּילְט הַונְּדָעָרטָעָר טַוְּזָעָנְטָעָר דָּאלָאָר
להכנסת כלה.

עס אַיז אַבְּרִיגְג צו באַשְׁרִיבָן אָונְ אַרְוִיסְבְּרָעָנְגָן דִּי גַּעֲוָאַלְדִּיגְעַ
נְחִיצָה פָּוּן אַזְאָ קְרִיטִישָׁע צְוּעָק, וְעַן דָּרוֹבָא פָּוּנְעָם הַיְמִישָׁן
עַולְם טַרְעָפְט זִיךְרָן שְׁוּרָעָרְחָוּבָות וְעַן מִשְׁטִיטָפָט פָּאָרְחָוּבָה
אָ קְינְד, אָונְ מִיטְטִי גַּעֲלָת וְאָסְטִי קְרָן חַתְּנִים דִּישְׁיְבָתִינוּ הַקְּ שְׁעָנְקָט,
גִּיבְטָ דָּאס אַס גַּעֲוָאַלְדִּיגְעַ רַוְּגָקִיט וְוַיְתָעָר אַנְצּוֹגִין מִיטְטִי
דִּי הַכְּנָתָה אַומְגָעָשְׁטָעָרְטָר.

אַין דִּי לְעַצְמָעָרְעָיָרָן אַיז דִּי קְרָן חַתְּנִים פָּוּן פְּרִישָׁה נְתַחְדָּש גַּעֲוָאָרָן
מִטְּ פְּרִישָׁה כּוֹחָות צוֹ דִּי צְוָרִידְנִיקִיט פָּוּן אַלְעַ עַלְטָעָרְנָעָן מַתְּלִימְדִי
הַשִּׁיבָה, אָונְ וְוַיְאָרְ עַרְלִיךְ אַיז דִּי פְּאַרְלָאַפְּנָעָן וְאָרְ פְּאַרְגָּעָקָומָעָן
קְאַמְפִּין וְוַיְיִתְּלָאָרְנִיקִיט מִטְּ אַגְּנָעָרְוָפָן דִּי בָּאַקְאַנְטָעָן קְרוּבִּים
אָונְ נְאַנְטָעָן יִדְיִים אַנְשִׁי שְׁלוּמִינוּ, אַרְוִיסְצָהָעָלְפָן מִיטְטִי
שְׁטִיצָע לְהַזְקָתָה קְרָן.

בָּעַת דִּי סָאָמָע בְּרָעָן פָּוּן דִּי קְאַמְפִּין, וְעַן דִּי חַשְׁבָּעַ תְּלִימְדִי
הַשִּׁיבָה האָבָן עַוְּסָק גַּעֲוָעָן אַין דִּי מְצָהָה רְבָה וְנְשָׁבָה צוֹ שְׁאָפְּן גַּעֲלָת,
אַיז אַין אַפְּלַצְמַדְגִּיעַ מִינְטוּט עַרְשִׁינְעָן "קְ" מְרָן רְבָנוּ שְׁלִיטָא" צְוִישָׁן
דִּי תְּלִימְדִי הַשִּׁיבָה, אָונְ זָרְ אַוְמְגָעְקָוְקָט מִטְּ מְזָחָה זִין מִטְּ
גַּעֲטְרִיעַ תְּלִימְדִים רְוָפָן דִּי בָּאַקְאַנְטָעָן צוֹ מְזָחָה זִין זָעָגְנִידִגְעַ,
פָּוּן הַכְּנָתָה כָּלה, אָונְ דָּעָרְבִּי מִשְׁמָעָי גַּעֲוָעָן בְּרָכָת הַקְּדָשָׁה
אַז דִּי שְׁילָוֹב פָּוּן חַדְשָׁל אַלְלָו אַיז דָּאָךְ יַצְדָּקָה תְּהִילָּה לְבּוֹ כְּיָ וְאָסְטִי
אַיז אַרְמָזָן אַז אַיְן חַדְשָׁל אַלְלָו אַיז אַפְּסִיגְעַ צִיטָעָן צְרָבָה זִין בְּצְדָקָה,
אָונְ אַז דִּי רְבּוֹשָׁעָן וְעַטְעַזְעָה וְזִיןְעָן וְזִיןְעָן קְינְדָעָרְלָעָר טְוּעָן צְדָקָה וְעַטְעָן
אוּרְטָן מַיְטָ אַונְזָאָן צְדָקָה אָונְזָאָן אַונְזָאָן בְּאַשְׁרִיבָן לְכְתִיבָה וְחַתִּימה טָבָה".
אַז דִּרְבָּיִי הָאָט דִּי רְבִי מַאֲצִיל גַּעֲוָעָן בְּרָכָת קְדָשָׁו לְהַצְלָה פָּרְ דִּי
קְאַמְפִּין.

כל המשמה חתָן וְכָלה זָכָה לְחַמְשָׁה קְולָוֹת!

קְהָל אָוֹרְ הַחִיִּים - בְּבִיהָמָ"ד הַגְּדוֹלָה :

נייע טישן אָן בענק אוּסְגָּעָרִישָׁט מִיטְט פְּרָאָכֶט

דָּעַם דִּינְסְטָאָגְגִּי תְּצָא אַיז בָּה אַנְגָּעָקָומָעָן דִּי לְאַגְּגָעָרְטָעָרְעָ
נְיִיעָ טִישָׁן אָן בענק פָּאָרְן הַכְּלִיב בִּיהָמָ"ד הַגְּדוֹלָה וְהַמְּפָאָר אַין קְרִיטִינְוּ
הַקְּ, אָונְ זָעָנְעָן אַרְיִינְגָּעָפְּרִיט גַּעֲוָאָרְן מִיטְטִי פְּרָאָכֶט גַּרְיִיטִי צוֹ
צִבְּרָה הַאלְפִּים הַזּוֹכִים לְהַסְּטוּפָה בְּצִילָא דְּמָהִימָּנוֹתָא קְדִישָׁא,
חַגְהַתְּשִׁרְיָה הַבְּעַלְיָה, לְשָׁמָחָת לְבּוֹכְל אַנְשִׁי שְׁלוּמִינוּ דִּי בְּכָל אַתְּרָ וְאַתְּרָ.

בִּי דָעַם גַּעֲלָעָגָנְגִּי טַוְּעָן מִיר זִיךְרָן אַיז אַנְמָעָן פָּוּן הַנְּהָלָת
קְהָלִיתִינוּ הַקְּ, פָּאָרְ אַלְעַ נְדִיבָּם בְּעַמְּ וְעַלְכָּעָה אָבָן אַרְיִינְגָּעָכָאָפְּט דִּי זִיכְרִי
אָונְ מַנְדָּב גַּעֲוָעָן סְכוּמִים הַגּוֹנִים פָּאָרְן שְׁלָחָנִירְ קְאַמְפִּין, אָונְ מִיטְטִי
גַּעֲבָרְעָנְגָט דִּי נְיִיעָ טִישָׁן אָן בענק לִידְיִי מַעַשָּׂה, וּבְפִרְטָ פָּאָרְן גַּעֲטָרְיִיָּן

קומענדיגן זונטאג כי תבוא וועט מען בעז' האפקון די לעקטער און ואסער, און מאנטאג כי תבוא וועט מען ארפאווארפן דעם בגין ביהם"ד הישן.

אין די צייט פון די אנגיענדע ארבעט להרחבת גבולי הביהם"ד מיטן אויפשטיין די הערליך ציטויליגן בנין פון טריילערס, ועלן די תפילות ושיעורים וויטער אנגיע איןעט געדונגגענעム לאקלל בגין ביהם"ד פרעמעישלאן אויף העריק קארנער סטעהנס, כדי שלא יבוטל התמיך.

די סדר וועט זיין ווי פאלגנד: די ואך שבת קודש וועט מען דאווענעם געהעריג איןעט אלטן ביהם"ד. במשך די ואך תעג פון פרשת כי תבוא און נצבים סlichות ועלן די קביעות עיתים לתרזה און די שיעור פון הרה"ג די דין שליט"א פארקומווען בהיכל בית המדרש פרעמעישלאן, שב' קפרש כי תבוא און א' סlichות ועלן די תפילות פארקומווען אין א' באזונדרען היכל מיוחד בגין ביהם"ד פרעמעישלאן. - אויף שבת קודש פרשת נצבים שבת ערבית סlichות וועט מען בעזרת השם יתברך צוירק דאווענעם אינאיינעם און אונגעין דעם הערליך פארגראעסערטן ציטויליגן היכל הבית המדרש בשטח בית המדרש הישן. בשעת מילוועט בעז' הארכעטן אונפונ ניעם בגין החדש בתפארתו.

די הגלת קון הבניין ליגן אין די זעלבע צייט אריין ספעציעיל כוחות זיך צו רוקן שנעל פארואיס אויף די פלענער פונעם בגין החדש והמפואר. דעם דאנערשטאג האט מען געליגט די ספעציעיל געיט ארום די שטח הבניין, און דעם קומענדיגן דינסטאג נאך די בגין הישן וועט זיין אינגןאנץן אראפ, וועט אסאך גראנער ערמיגליך ווערן די ענדיגליך נויטיגע עפרואוועלס צו קענען אבהיבן מיט די פאקטישע גראב ארבעט אויף די יסודי הבניין.

בורא עולם בקנין השלם זה הבניין.

לאנדאן:

סעודת היולאה פון רביה"ק זי"ע בעיה"ב לונדון יע"א

דעם פארגאנגענעム דאנערשטאג פ' רביה זיך לחודש מנחם אב יומ כיפור קטן מוקדם, ביום דהילולא קדישא פון רביה"ק זי"ע, איז פארגוקומען אן הערליך סעודות היולאה קדישא ברוב פאר והדר, איז שטאט לאנדאן ווי עס געפניט זיך דער שיינער מקום לתרזה ולתפילה, בית מדרשינו המפואר, אויף די פעריהאלט רואד' גאס.

אין די שפערטער נאכטיאיג שעשות איז מען זיך צוזאם געקומען אין ביהם"ד ווי מהאט אדורך גנזאgst תהילים בצייבור, נאך תפילה מנהה איז מען ארייבור צום זאל "ישמח לב", ווי עס איז געוווען צוגערירות א גאר שיינע סעודת היולאה.

דער ציבור וואס איז באשטאנגען פון תלמידים, חסידים ואוהדים

התרגשוד'יגער מסיבת לחימס צום פארענדיגן גאנץ הלוות תפלה פארגעקומען لتלמידי שיעור א'

דעם מאנטאג פר' כי יצא העעל"ט האבן תלמידי שיעור א' געפראוועט א'תרכוממות'דייג מסיבת לחימס, לריגל די סיום פון שו"ע או"ח הלכות תפלה וואס איז פעט אדורכגעלערנט די פארגעגענע יאהר העעל"ט.

דער השובער" מהגה"צ רבי חיים סג' לשילט"א האט מיט פאסיגע דיבורים שיין אורייסגעברגענט וואסערע זכי' די בחורים האבן מיטן דורךלערנווע מיט א'קלאראקייט דעם וויכטיגן מקטצע, וואס איז נוגע מדי יומ ביזמו פאר יעדן בחור.

אין די תעג קומט פאר די חזזה וואוד' בחורים חז'ן איבער הלכות תפלה מיט א'קלאראקייט, מ'זאל דאס קענען געדגענקן מיט א' בהירות.

בית מדרשינו מאנס:

וויטער'יגע אנטוויקלונג פון הרחבת גבולי הקדושה דקה להלינו הק'

איך דילעטען וואקנו אונחדשים זונען דיהנאלת קרונה אריין אין א ניע פאוץ, און געארבעט מיט איבערמידליך כוחות צו קענען אויפשטיין א פראטען דילעטען ציטויליגע ביהם"ד מיט אלע צוגעהערן ווי עס פאסט זיך פאר א' בית מקדש מעט, אויף א' געשמאקע רחבות'יזיגע פארגענע, ברוחניות ו傍geschäfts.

אין די יעטיגע תעג ליידיגט מען אויס די גאנצע בגין הביהם"ד און עזרת נשים, פון כמעט אלע ספרים און חפצים. די ואך שב'ק וועט פארקומווען די לעצטער תפילה איז בית מדרשינו הישן, אינאיינעם מיט א שמחת ברית מליה בי הר"ר יעקב שםעון ורבינו אוטש שליט"א מג"ש בבית מדרשינו, וואס וועט בעז' געפראוועט ווערן שב'ק אינדערפרי נאכן דאווענעם בהיכל הביהם"ד.

מושך'ק וועט מען אוועקטראגן אלע איברגע חפצים און פריוואטע ספרים, און די סידורים און חומשיים וספר' עבו"ע וואס מהאט גענוצט שבת קודש. ומיכאן הרקידה ויצאת צו אלע אשיש שלומינו וועלכע האבן נאך דארט איברגגעלאזט פריוואטע ספרים עדער חפצים, איז מען זאל דאס אוועקנעם בעז' שפערטסטנס מושך'ק.

דער חשוב רעדנער מחשובי חסידי בעלזא האט דערצ'ילט פון זיין גירסא דינקota וווען דער טאהשער רביה זי"ע איז געווען דא אין לונדון, און ער איז אויבער צוואמען מיטן זיידען ז"ל צום תפלה שחרית וואס איז דאנגעוען אין ביאוּסְקָעַר בִּיהֶם"ד (פינטערס), און שווין דאן האט דער זיידע איהם געזאגט דא ברענט אַש קודש און נאך אַזעלכלע אויסדריךען.

נאכדעם איז אויגערופן געווארן אַ תלמיד פון רביה זי"ע, ה"ה הרהゴה"ח ר' ישראלי יעקב עקסטהין שליט"א ר'מ בלונדון, וועלכער האט געשילדערט מיט גענוי פארבען וואס ביימ רביין האט געמיינט זיך גרייטען צו אַ מצוה, נאכער דֵי מצוה אלין, מִהָאַט דָאַס גַעֲזָהַן בחוש מדֵי שבת בשבתו די אלען הכננות, נאכער דער עצם שב'ק און איזו וויטער.

די צענטראלע דרשא פון אַווענט האט משמייע געווען הגה"ץ בנש'ק רב סיינ דיטיש שליט"א אַב"ד ביהמ"ד שאץ, אַיידעם פון מאונטראיאל, וועלכער האט דארט געוואוינט עטיליכעiah, און כהה פעומים געווען ביימ רביה זי"ע בקרית טאהש, דער חשובע רב זייננדיג אַפה מפיק מרגליות האט אַנגעפאנגען מיט אַ שיינען אריניפר, זאנגענדיג מאימתה קורין את שמע בערבית משעה שהכהנים ננסים לאכול, באטאנענדיג אַז באמתה איז אַיברג צו צויליגן נאכדעם וווען מהאט געהערט דֵי חשובע תלמידים ובמיוחד דער כהן וואס האט געשילדערט ווי איזו עס האט אַויסגעזען די אַכילה ביימ רביה זי"ע, אַויסגעברערטיערט אויך אַזא הערליךען פֿאַרְנָעָם בְּלִיעָה"ר.

עס איז שוין געווען שפערט אין אַווענט וווען עס איז מכובד געווארן מיט ברהמ"ז הגה"ץ רב דוד משה שטערן שליט"א אַב"ד סערנטש בן כ"ק הגה"ץ רב כי אברם שמואל שטערן זצ"ל ראש ישיבת תורה חדס.

פונעם בעל הילולא לרבי"ק זי"ע האט זיך געוואשן צו דעם סעודת מצה, עס איז געזינגען געווארן פון די היליגע הארכיגע ניגונים וואס מאיז געווען געוואוינט ביימ רביה"ז זי"ע.

איינגעלייטעט די מסיבה הנהדרה האט דער לאנג יאריגער רוח החיים ועמדו התווער פון ביהמ"ד, און בכלל פון טאהש בעיה"ב בלונדון, ה"ה הרה"ח מוי"ה שמואל גרשון גראד הי"ו, וועלכער האט בתוך דבריו מDIGISH געווען איז מ'האלט אַצינד ביימ יומא דהילולא אויף אַ זי"ע, ממילא האט מען באשלאסן צו מאכן די סעודת הילולא אויף אַ גרויסען פֿאַרְנָעָם אַינְגְּרוֹיסְעָן זָלְבָּרוּבָּעָם, ווי איזו צוגעליגיט, אַז מיט 6 יאר צויק האט מען אַנגעפאַנגען צו לעונען בוצותא חדא משניות, צו פֿאַרְעָנְדִּיגְעָן אַסְדָּר צומ' אַיר, און אַצינד האט מען פֿאַרְעָנְדִּיגְעָט בעז"ה סדר טהורות און מיט דעם מסים געווען גאנץ ששה סדרי משנה וואס איז אַזורך געלערט געווארן בעיון רב מוקדש לעי"ז דעם רביה"ז זי"ע.

מייטן סיום ששה סדרי משנה איז מכובד געווארן הרה"ח ר' יצחק גאלדבעער גער שליט"א ר' ומורה דרכ ביהמ"ד ר'מ, ומרבי תורה בישיבה גדולה דסאטמארא, נאך ער איז אַרְוּקִי געווען געווארן דידי אַידן וואס האבן געקענט דערצ'ילן סייפורים בתור "בדידיה הוועבדא" וואס זיך האבן פֿערְזָעָנְלִירְ מִיטְגָּעָלְבָּעָט זִיעְנְדִּיגְעָט בְּצָלְקָדְשָׁ פֿוֹן רְבִּיבִי" זי"ע. קודם איז אויגערופן געווארן אַינְיָנָר פֿוֹן דֵי עַלְצָטָעָר תַּלְמִידִים אַין גאנץ אַיְרוֹפָא, ה"ה הרה"ח כהן שבעתו יפה מו"ה משה הכהן רַאֲזַעְבָּרְגְּ הַיּוֹ מְחֻשּׁוּבִּי וּפְאָרִי בְּיהֶם"ד הַגָּדוֹלָה דְקָהָלִיטָבָל, וועלכער האט זוכה געווען צו זיין בישיבה של רבבי עטיליכעיאו פֿוֹן שָׁנָת תְּשִׁכְחָה, ווי איזו זוכה געווען לשורת ולמשם בקודש לפני ולפנים.

דער חשוב רעדנער האט מיט הארכיגע דיבורים געשילדערט גאר שיינע זאכן וואס ער האט פֿערְזָעָנְלִיר געהאט בקודש פנימה מיטן רביה"ז זי"ע.

נאכער איז אויגערופן געווארן הרה"ח משמח אלקים ואנשי מוו"ה ישראל שטערן הי"ו בן בתו פון כ"ק הגה"ץ רביה שלמה בוימגארטען זצ"ל אַב"ד ק"ק תורה עז חיים וחויב הביד"ץ דהתקה"ח,

תמלזי
תוספי
רבייה ק' ויע'

בכ"ד

זה הימ עטה ה'
נגילה גשותה בו

אשראי קדש
של רבייה ק'
אזוקלהה
תאה חופפת
עלינו כל הימים,
שנוכל לתרח
וולדל ליוון של
מלך בחרום
יראים ושלימים
עפ"י רצון קדשו
ודרכו הטהורה
בהמשכת כ"ק
מר רבינו מתר שליטא.

בהתשיאות וכברכת התהורה של
כ"ק מרן רבינו מתר שליטא

להתעליל לתניית
בצען גודול מפואר

להישיבה גדולה
בני יאירק יע"א

בשתה מיעוד מחוץ לעיר
לועלת הבוחרים החשובים

ישיבת ר' ברוך בר נחמן מברסלאו
בבנין כבוד החיים - טאהש

ישיבת ר' ברוך בר נחמן מברסלאו
בבנין כבוד החיים - טאהש

ישיבת ר' ברוך בר נחמן מברסלאו
בבנין כבוד החיים - טאהש

בצל הקודש

כיתzá - תשפ"ה לפ"ק

מהנעשה והנסמע בביתו נואה קודש
של ב"ק מון רבינו עט"ר שליט"א

ישיבה גדולה.

נאר מעיריב איי דער רבבי ערשיינען אין די זאלן פון בית צירל, צום שמחות החתונה פון בת מה"ר ייחיאל מיכל יקוחטיאל פריעדמאן הי"ו חבר הנהלת התלמוד תורה, ואו דער רבבי האט געתאנץ ריקודי קודש מצוה טאנץ לפני הכללה, דערנאך אעקסטערע טאנץ מיטן חתן אוון מוחותנים און זיידעס ובני משפהה, און אנגעוואונטשן ברכת קדשו.

עט"ק פר' שופטים

איןדרפרי זענען ארין אל הקודש פנימה תלמידי ישיבת וויזנץ מאבסי, אינאיינעם מיט די מגדי שיעורים שליט"א, דער רבבי האט משמע געווען דברות קודש דברי חזוק והודכה, און פארטיליט געבענטשטע האניג לשמירה ברכה והצלה, ולשנה טובעה ומתקה.

שבת קודש פר' שופטים

בערך 15 דקות פארן זמן הדהלי"ג איי דער רבבי ערשיינען אין ביham"ד הגדל, עצינדן די ליכט ביים עמו, און די נרות שבת, דערנאך געצאגט שיר השירים אינאיינעם מיט תלמידי ישיבה גדולה.

זו תפילה מנהה איי צוגעגןגען כ"ק אדמור"ר מהאדאס שליט"א, דער רבבי איי צוגעגןגען זו קבלת שבת. נארן דאוועגען איי דער ציבור ארייבער דעם רבין' ואונטשן 'א גוט שבת.

❖

באים עריכת שלחן הטהור בהיכל ביham"ד הגדל איי מיט האבותה הטעס צו קידוש מכובד געווארן הב' יעקב יוסף שווארץ הי"ו תלמיד ישיבה גדולה.

מיט די זמירות זענען מכובד געווארן: אב"ד אפטא שליט"א, אדמור"ר מ'מקשי השם שליט"א, הרה"ח ר' אללי' שפיטצער הי"ז, הרה"ג ר' נחמי צבי חיים סג"ל קרויס שליט"א, הרה"ג ר' אברהם שלמה פאפלאנאש שליט"א, הרה"ח ר' חיים ישע' גראס הי"ו, מנהלי קרן הצלה ניו יארק.

דער רבבי האט פארגעלערנט בספה"ק נועם אלימליך, און דערנאך ממשיך געווען בדברות קודש. ברהמ"ז על הטעס האט דער רבבי מכבד געווען הרה"ג אב"ד אפטא שליט"א, שיר המעלות הב' אברהם משה לעווין ווי' פון נוי יארק. שבח נותנים הרה"ח

דיסטאג פר' שופטים

איןדרפרי האט דער רבבי געדאווענט שחרית בבית מדרשינו תפארת משולם וויליאמסבורג, פארן עמוד האט געדאווענט מה"ר ישאל זאב סג"ל שווארץ הי"ו, דער רבבי האט געבלאון שופר. נארן דאוועגען איי דער ציבור ארייבער געבן שלום פארן רבין'.

פארנאכטס איי דער רבבי ערשיינען ביום קבלת פנים פון החתן בן מה"ר אלימליך ברה"ל קרויס הי"ו אין די זאלן פון כתר רייזל אין וויליאמסבורג. דער רבבי האט מסדר געוען די כתובה, געועואנטשן לחיים, אングעוואונטשן ברכת קדשו פארן חתן מוחותנים און זיידעס ובני משפהה, געאנגען באדעקן די כלה, מכבד געוען די מוחותנים אנטזטונג די קיטל, דער רבבי האט אנטגעטונג די גרטל, געליגט די אש אויפן חתן, און מסדר קידושין געוען אונטערן חופה.

דרערנאך האט דער רבבי אויפגענו מען קבלת קהיל בית מדרשינו תפארת משולם. דערנאך האט דער רבבי געדאווענט מנהה ומעריב, פארן עמוד האט געדאווענט הרה"ח ר' משה שעמונ פעלבערבוים הי"ו.

שפערער איי דער רבבי צוריק אין זאל געתאנץ ריקודי קודש מצוה טאנץ לפני הכללה, דערנאך אבוזונדרער טאנץ מיטן חתן און מוחותנים און זיידעס ובני משפהה, און אングעוואונטשן ברכת קדשו.

מיתואך פר' שופטים

איןדרפרי האט דער רבבי געדאווענט שחרית בבית מדרשינו תפארת משולם וויליאמסבורג, פארן עמוד האט געדאווענט מה"ר ישאל זאב סג"ל שווארץ הי"ו, און דער רבבי האט געבלאון שופר.

ביינאכט איי דער רבבי צוריק אנטקוקומען אהיים למעון קדשו אין קרייתינו הק'. תיקיף ביום אנקומען איי דער רבבי ערשיינע בהיכל ביham"ד הגדל, ואו תלמידי ישיבה גדולה האבען עוסק געווען אינעם מגבית לטובות קרן נישואין, אונרופנדיג נאנטע און באקאנטע פאר סכומים הגאנטס.

דער רבבי האט זיך אומגעקוקט מיט הבאה און משמע געוען ברכת הקודש וויטער ממשיך צו זיין מיט די עבודת הקודש. דערנאך האט דער רבבי געדאווענט מעריב אינאיינעם מיט תלמידי

צבי הירש פיש ני"ו תלמיד ישיבת גדולה.

דערנאך האבן די בחורים אהימבאגלייט דעם רבין און נאכעזאגט דברי תורה אויפן וועג. אנקומענדיג אהיים האט דער רבינו געוואונטשן א גוט שבת.

שבת נאכמיטאג האט הרב אלחנן חיים כ"ץ שליט"א ננד רביה"ק ז"יע פארגעלערנטן פרקי אבות בהיכל ביהמ"ד הגודל

צו מנהה איז צוגעגעאנגען מוי"ה זאב דוב קרויס הי"ו. די עליות האבן עליה געווען ראשון ר宾נו שליט"א, שני הרה"ח ר' אללי שפיטצער הי"ו, שלישי הרה"ח ר' חיים פנחס צויבל הי"ו, האגה כ"ק אדמור"ר מיהאדים שליט"א, גילה מה"ר בנימין זאב זילבערשטיין הי"ו פון קריית יואל.

קידוש און דברי תורה בי סעודה שלישית האט דער רבינו מכבד געווען גיטו הגודל כ"ק אדמור"ר מיהאדים שליט"א.

מייט די זמירות זענען מכובד געווערן: מוה"ר נפתלי צבי חיים לאנדאווי הי"ו, מוה"ר בנימין זאב זילבערשטיין הי"ו פון קריית יואל, הרה"ג ר' אלעזר ליעברמאן שליט"א ראש חבורות עבודת

עובדת וויליאמסבורג, אב"ד טשענער לעיקוואד שליט"א.

ברהמ"ז על הכותס האט דער רבינו מכבד געווען הרה"ח ר' פנחס ארוי גראינואולד הי"ו, שיר המעלות הב' ייחיאל מיכל לעיבערמאן הי"ו. מייט די שבע ברכות זענען מכובד געווען כ"ק אדמור"ר מ"ספינקא שליט"א, אב"ד טשענער לעיקוואד שליט"א, הרה"ח ר' חיים פנחס צויבל הי"ו, הרה"ח ר' משה זילבערשטיין הי"ו, הרה"ח ר' יצחק פריעדמאן הי"ו, ברכה אחריתא כ"ק אדמור"ר מיהאדים שליט"א.

צו תפילת מעריב איז צוגעגעאנגען הרה"ח ר' פנחס ארוי גראינואולד הי"ו, נאך מעריב האט דער רבינו געמאקט קידוש לבנה בחצר ביהמ"ד הגודל, דערנאך איז דער ציבור ארייבער דעם רבין געוואונטשן א גוטן חודש.

דערנאך האט דער רבינו געמאקט הבדלה, הגבהת הכותס מוה"ר אברהם יוסף פריעדמאן הי"ו פון מאנסי, די הבדלה האט געהאלטען החתן ישראל מנשה לאנדאווי הי"ו.

דערנאך האט דער רבינו פרוצציליט שיחות קודש, דערנאך מכבד געווען הרה"ח ר' יעקב זוסמאן הי"ו משב"ק צו פרוצצילין, לוגל די יארציטט פון דודו הרה"ח ר' דניאל זוסמאן ע"ה.

שפערטער האט דער רבינו אויגענוןמען קבלת קהיל לברך ולהתברך בחדר הפרטី בבניין הישיבה.

ר' יושע לעזון הי"ו.

נאכן טיש האבן די בחורים אהימבאגלייט און נאכעזאגט דברי תורה אויפן וועג, אנקומענדיג פארנט פון ביתו נואה קודש האט דער רבינו געוואונטשן א גוט שבת.

שבת איבדרפרי האט דער רבינו פארגעלערנטן ספר תהילים ביום עמוד כנהוג, צו פסוקי דזרמה איז צוגעגעאנגען מוי"ה משה לייב בר"י ס"ל קרויס הי"ו, שחרית האט געדוואונט מוה"ר אליעזר זוסאי ס"ל קרויס הי"ו חבר מקהלה המנגנים דചצרות קדשינו.

די עליות האבן עליה געווען: כהן הרה"ח ר' מרדכי מאיר לאנדואי הי"ו פון ומיסב"ג, לוי אב"ד טשענער לעיקוואד שליט"א, שלישי אדמור"ר מ'מקשי השם שליט"א, רביעי הרה"ח ר' חיים פריעדמאן הי"ו, חמישי הרה"ח ר' משה זילבערשטיין הי"ו, ששי אב"ד אפטא שליט"א, שביעי מוה"ר ייחיאל מיכל פריעדמאן הי"ו חבר הנהלת תלמוד תורה, הוסיף: הרב יצחק אייזיק גאלדשטיין שליט"א ננד דוד זילבערשטיין ני"ו. החתן נתן דוד זילבערשטיין ני"ו. אחרון החתן ישראל מנשה לאנדאו ני"ו תלמיד ישיבתינו הק' און עס איי פארגעקומען די באווארן.

פאר מפטר האט דער רבינו געמאקט די מי שברך לזכינו הרה"ק בעל תוספות יו"ט ז"ע לגלג דילילוא קדישא, און די מי שברך לחולי ישראל. מפטר האט עולה געווען הרה"ח ר' פנחס ארוי גראינואולד הי"ו. האגה מוה"ה משה יוסף קלין הי"ו פון קריית יואל, גילה הב' נפתלי צבי רוזנבוים ני"ו ננד ר宾נו שליט"א.

צו תפילת מוסף איז צוגעגעאנגען הרה"ח ר' פנחס ארוי גראינואולד הי"ו. פתיחה צו אנעים זמירות הרה"ח ר' יצחק הלווי פריעדמאן הי"ו פון ניו יארק.

קורץ נאכן דאוועגען איז דער רבינו אריגעעקומען צום שלחן הטהור בהיכל הכלולים, אינאיינעם מיט די תלמידי ישיבה גדולה ואורחים החשובים, מיט הגבהת הכותס צו קידוש איז מכובד געווארן הב' ישראלי קרויים ני"ו תלמיד ישיבת גדולה אז בימים השבעי הרה"ח ר' אהרן פאללאק הי"ו פון ומיסב"ג, דער רבינו געבענטשט ברהמ"ז על הכותס לרגל די הילולא קדישא פון זקינו הרה"ק התוספות יו"ט. הגבהת הכותס הב' אלימלך ס"ל קרויס ני"ו תלמיד ישיבה גדולה, שיר המעלות הב'

ווער קען שטיין אַקְעָגָן דָּעַם שְׁטוּרָעָם?

**אונדער
לעב,
אונדערע!
קינדער!**

א מהלך
פֿון עַלְטֶעָן
אוֹן מַסְדוֹת
צְוָדָאַמָּעָן
אֲרַבִּיטָן,
אַיבָּעָר

עדע טאנט מאמעט | זונטאג נאקט כי תבא | פאר אונד, פאר אונדערע דורות

סדר הלימודים במסורת ההברות שער קהילתי ה'ק'

= פרשת כי תבא =

הסדרה - ספטט נאמניאַי		ד' בענדים - ספטט נפֿרְדָּה וְהָרָה	
לעכדר	לעכדר	לעכדר	לעכדר
זורה	זורה	נת-	שְׁבֵךְ יְכִינָא
קְבָּעָן	קְבָּעָן	נָעָן	וְשֵׁבָאָן
קְבָּעָן	קְבָּעָן	נָעָן	וְשֵׁבָאָן
קְבָּעָן	קְבָּעָן	נָעָן	וְשֵׁבָאָן
קְבָּעָן	קְבָּעָן	נָעָן	וְשֵׁבָאָן
קְבָּעָן	קְבָּעָן	נָעָן	וְשֵׁבָאָן
קְבָּעָן	קְבָּעָן	נָעָן	וְשֵׁבָאָן
קְבָּעָן	קְבָּעָן	נָעָן	וְשֵׁבָאָן
זורה	זורה	נָעָן	וְשֵׁבָאָן

בחינה הבאה ביום א' פרשת כי תבא
ט"ס עברית: מא-נה | ט"ס בכרא-סידא: צב-קב.

קול' בקדוש מרבה' ק' ז"ע + דברות ושירות קדוש מרביתו שליש'א
דרשות + שיעורים + חבורות + מעכדים + מאורעות + מודעות + שמחות + אינטערויז'ס + ועוד

718.451.8674

514.500.8674

0.333.015.0715

079.704.0074

קלְאָרָע אָז שְׁלִיכָע שְׁיָרִידָם
בְּמַסְתָּכָא תְּבָא (ז' עַדְשָׁס)
וּמַסְתָּכָא עַבְדָּה זְהָה (ז' עַדְשָׁס)
בְּבָרוּתָה "מַזְוָן תְּפָשָׁס"
זָן דָּר מַזְוָן מַזְוָן
41

P. **718.451.8674**

EXT. 8

F. **877 760-0544**

11 Van Buren Dr. #305

Monroe N.Y. 10950

אַחֲדָה
אַחֲדָה
אַחֲדָה

ירְלָעַז
אַיְזָהָדִי
וְחַסְדִּיָּה
טְהָרָה

לשותות והארות וכו' לבך גלוין לשבוע
נא לקראו לומעראַן

די לְעִיטָעָן עַל עַנְדָּרִיסָטָר אַרְיָנְדִּישָׁיקָה מַזְדָּעָה אָז מַזְלָעָס פָּאַרְיוֹנְגָּלִיאָה, אַיִּה
= מִיטָּוֹאָר 12:00 מִיטָּאָר =